

306939

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ ఆగస్టునెల 15 వ తేది బుధవారము

No. 113

సంపుటము. ౪.

సింగళనామ సంవత్సర శ్రావణమాస బహుళ త్రయోదశి ౧౩.

సంచిక ౧౧౩

గుణమునకు హామీ
మలబద్ధము, మందాగ్ని
మూలవ్యాధి
అగ్నివర్ధక
శూలనాప్తి
అజీర్ణము, పిత్తరోగము
ఉత్తర ప్రత్యక్షములు ఇంగ్లీషులోనే.
APPLY
Manager, The Ayurvedic Medical Hall,
PULAPPATTA VIA OTTAPALAM,
MALABAR.

బహుమతి! శ్రీ కూర్మ వెలగల నాన్ బహుమతి!!

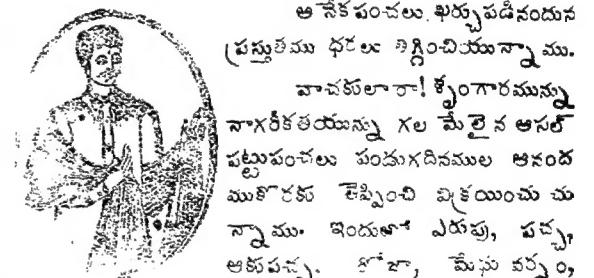

ఈచిత్రపునాళల నిరా అద్దక వ్రాము అస్మియాదేశపు
14 క్యాంట్ల గోల్డు ప్లేటెడ్ నిబ్బుల ఫౌక పెన్ సేనా, ఒక
నిగారుడి, నిబ్బు, 1 క్విప్పతో వెల రు. 3-4-0. ఈపేనాను
కొనువారలకు వై చెప్పిన గడియారము ఒకటి బహుమతిగా
యివ్వబడును. మదరాసు మెయిన్ రోడ్ కిం వెని,
838 వై నాబాబు గోల్డ్స్, మదరాసు.

హెచ్.టి. మహమ్మద్ అందుకో,
[723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటి.
కాశీలోనుండు అనేక పట్టు, జరి విచిత్రమయిన
మంచినస్తువులు పేరుబహుచవుకగ సప్లయిచేతురు.
ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చిచూచినచో తమకే
తెలియగలదు.

మంచినస్తువులు! వేసజేలు ఖర్చుపడినవి!! వెనుక కొరకవు!!
2 పంచలు కొనువారికి ఆత్మలాభాటమున కోర్కెని
కోడండ్రప్రలాపము అను గ్రంథముకటి ఇనాము.

మేలైన జపాక పట్టుపంచలు.

అనేకపంచలు ఖర్చుపడినందున
ప్రస్తుతము ధరలు నిగ్గించియున్నాము.
వాచకులారా! కృంగారమున్న
నాగరికతయున్న గల మేలైన అసల్
పట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆనంద
ముకొరకు తెప్పించి విక్రయించుచు
న్నాము. ఇందులో ఎరువు, పచ్చ,
ఆకుపచ్చ, కొన, మేను వర్నం,
ఇత్యాది రంగులు గలవి. క్లాసునీయమైనవి, త్వరపడుదు.
5 క్విప్పానిడివిన్ని 2 క్విప్పార వెడల్పుగల పట్టుపంచె 1-కి 2-0-0
జపాక పట్టుపంచల చాకము 2 మూసలు ... 1-6-0
4 చాకములు తెప్పించుకొనిన పాస్ టెన్ పేనా ఇనాము.
అన్నిటికి బోన్ టేట్ ప్రత్యేకము.
(536) చిరునామ:- రాజులక్ష్మి కంపెనీ,
2, కంనప్ప మొలలి వీధి, తిరువల్లిక్కేటి, మదరాసు.

ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అసూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్
యం. కె. రాజగోపాలాచారియారు, బొంబాయి. పోస్టుబాక్సు 1001,
మద్రాసు రాష్ట్రముఖ్య ప్రతినిధి. కీల్పాక, మద్రాసు.

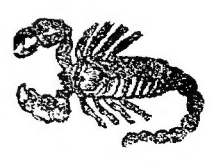
పాలిసీ హోల్డర్లందరు వారి ఉత్తరప్రత్యక్షతరములను, మద్రాసు శ్రీ యం. కె. రాజగోపాలాచారియారుగారు,
ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అసూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ వారి ప్రధానప్రతినిధి, పోస్టుబాక్సు 1001, కీల్పాక, మద్రాసు
వారి చిరునామాకు జరుపవలసినదనియు; వనిగూర్ల పంపదలసినవారు, థియసాఫికల్ బ్యాంకు, అడిమూర్, మద్రాసునకు
పంపవలసినదనియు; స్వయముగ సొమ్ము చెల్లించుట గాని, మాట్లాడుట గాని, టౌన్ ఆఫీసు, న్యూ ఇండియా భవనము
సెకండులైను వీచ్ మద్రాసువద్ద జరుపవలసినదనియు ఇందుమాలముగ తెలియచేయడమయినది.
828 టౌన్ ఆఫీసు క్యాపియల్ : 12
టెలిఫోను నెంబరు టౌన్ ఆఫీసు విచారణలు : 786
ప్రధాన ప్రతినిధి స్వయం : 796

కుప్తరంగమున కమూల్యముగు ను దు.
ఇది మిగుల హాశ్వర్యకరమగు మందు. పది పడునైదు
రోజులు రాయుటవలన తెల్లని చుచ్చలు, అట్లుకాక చర్మము
వై మరి యేవిధమైన రంగులను నిర్మూలముచేయును. ముఖ్యము
గా నీరోగమునకు జాగ్రత్ దీసికొను (ఖాతిరగు) మందిదియే.
దీనివెల టెన్ను 1-8 రూ. 4-8-0. అంచే కూలివేతే.
[783] Dr. W. N. DIXIT, MERCHANT, POONA CITY.

ప్రాణము గల బొమ్మలు
బయల్గొల్పుట. నీలవర్ణము - తేరాణ - నాగూడిప
మాణ - బొమ్మలకాణ్డూ - గారడి పుస్తకములు విక్రయించె
గడు. క్యాటలాగు కావలెనా? (522)
బి. శశ్వరపు అందు నన్ను, విశాఖపట్టణము.

‘శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు’.
662 రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)
వై విచారణాధికారులు : మెసర్సు ప్యారీ కంపెనీవారు, చెన్న పట్నం,
నగ, చోళ్లు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱుకు, అరటి మొదలగు మాగాణి ఖుష్కి, పయర్లకున్న, దంప, ఫలకృత్తు
ములకున్న, మొక్క తీగనగై రాలకున్న సంపూర్ణఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు.
ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనవలసిన వారి
తాలూకు భూములవట్టిని రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి ఆయాభూముల గుణాగుణములను అను
సరించి తయారుచేయుచున్నారు. “శాస్త్రోక్త ఎరువు” అను మాసాంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబిక్, కన్నడం,
మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి,
ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీన్ దార్లకును ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైచెప్పిన పత్రికనున్న, ఇంకా ఎరువు
విషయముగా ఇతర అంశములకున్న ఈక్రంద నుదహరించియుండు వైవిలాసమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.
ప్యారీ అందు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.
Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

ఓరియంటల్ సోపులు
ఎప్పుడును మిక్కిలి శ్రేష్ఠములునవి.
చాకకు చాక. అందమునకు అందము.
ఓరియంటల్ సోపు ఫ్యాక్టరీ,
730 గోబగాన్, కలకత్తా.
మద్రాసు ఏజెంట్లు :—
మెసర్సు బి. జే. అయ్యర్ కంపెనీ,
దేవరాజ మొలలివీధి, మద్రాసు.
తేలునుండు వెలు సీసా 0-8-0
కుట్టినచోట కొంచెము నుంగు పోసిన చాక మానుచును.
చాధ నరముల వెంట వెళ్లకము
దగ్గరనుండి గుంటప్రారంభించుచు
కుట్టినచోటును బండ పొరుగులు
చేసిన బాధ తగ్గును. ఈచావకము
ననేకులు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల
ఘాటుగలిగి నీటివలె నుండును.
అమృతాంజనము డిబో, 6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

కాకినాడ వార్తలు

(స్వకీయవిశేషం)

నీటిదరభాస్తులు

కాకినాడ, ఆగస్టు 13.-మెరకలక్రింద నమోదు అయిన భూములకు నీటిదరభాస్తులను చేయునప్పుడు వారి మంజూరు గలయు నుంజూరులను గురించి, డి॥ పి॥ ద్వైయువారు రెండు తరగతులుగా విభజింతురని యు, వారి విభజనకు విరుద్ధముగా నీటిని పెట్టుకొనియెడల విషాదపుపన్ను పెట్టు నిధింపవలయునో నిష్టయించుచు గోదావరిజిల్లా గేట్లులో నేపీలు నెల యందు గల ప్రకటన ననుసరించి దారి సాధక బాధకముల చర్చింనుచు జిల్లా సంఘమువారు కలెక్టరుగారికి వ్రాయగా, ఆప్రకటనముచేర్చుచుచి చని కలెక్టరుగారు జిల్లా సంఘమువారికి తెలియజేసిరి. ఆ ప్రకటన మింగిషుభావ నుండుటవలన, అది జారీయగుటను వ్యవధింపబడనూడ నూటికి 95 మంది డెడ్ల నియుతు తెలుగును.

ముక్కామల మంతె

అమలాపురం కాకత వైరున్న ముక్కామల కంటెనెరైన మోటుబండ్లు నడచుటకు నియమాజేతంబున నింజనియవారు దానిని రస్తాకు బంధించేసిరి. ముక్కామల, అనాదివరము, అమలాపురము నేడునూరు, అందాజీపేట, క్రొత్తపేట మొదలగు గ్రామములనుండి నేనుబడిన రస్తాలవట కలియును. అన్ని రస్తాల రహదారి కడ్డమునచ్చిన మంతెనను పునర్నిర్మాణము చేయవలయుట తగదని జిల్లా సంఘమువారు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి పేర వ్రాయగా, ఇరిగేషన్ రివిన్యూలో నుండి దానిని శీఘ్రముగ కట్టించుటకు ప్రయత్నింపుడని జిల్లా బోర్డువారు స్వాధీనంపెందుకు ఇంజీనీరుగారి పేర వ్రాసినారు.

తాలూకాబోర్డులు.

పెద్దాపురం తాలూకా బోర్డులోని రామచంద్రపురం తాలూకా పానుర్రు ఫిర్కాకు మెంబరు ఎన్నికకు 10-వ తేదీని రామచంద్రపురమున యెల్లెక్ జరిగెను. ఇంకవరకు పెద్దాపురము తాలూకా బోర్డు, జిల్లాబోర్డు మెంబరుగనుండు కొమ్మూరు లక్ష్మీ నృసింహరావు పంతులుగారు, అనంతాశ్రమల నారాయణరావు పంతులుగారు దరఖాస్తుదారులయి యుండిరి. ఫలితము వెలియలేదు. ఈనెల 15-వ తేదీని పెద్దాపురము రెండో మెంబరును కోరుటకు ఎల్లెక్ జరుగును.

కాకినాడ తేదీను క్లబ్బు.

ఎల్విక్ - నోరిసాని గారి ప్రోత్సాహము మూలమున గొప్ప యావరణముతోను నక్కని గృహముతోను సంకల్ప ముద్రమున మూర్తిధరించిన కాకినాడ తేదీను క్లబ్బును మన గవర్నరు పెంట్లకు ప్రభువుగారు తెచ్చిరి. తొలుత రహదారి 40 మంది నారీయలు మెంబరుగ నుండిరి. వీరిలో కొందరు యూరపీయలు, కొందరు స్వదేశీ క్రైస్తవులు, మిగత వారు హిందువులు. ఎల్విసుగారు జిల్లా వదలిపోగానే క్లబ్బుపట్ల శ్రద్ధ తగ్గినది. ఇప్పుడు 13 గురు మెంబరు కలరని తెలియుచున్నది. ఇప్పటి కలెక్టరుగారి ఖాస్య శ్రద్ధవహించినపక్ష మున క్లబ్బు మరల కొన్నాళ్లకు కర్ణిల్ గల్గును.

రివిన్యూ.

కాకినాడ హెడ్డు క్వార్టర్ల డిప్టీ కలెక్టరు గారిని పోలవరము డిప్యూటీ కలెక్టరు గారిని సర్వే పని నేర్చుకొనుటకు వెళ్లవలయును తీర్మానము జారీయయ్యెను. వారికి బదులుగ నెవ్వరు వత్తురో తెలియదు. ము॥ ప్రాత్ రా మక్కయ్య పంతులుగారిని రాజమండ్రి స్టేషన్ కి సబు మేజిస్ట్రేటుగను, మ॥ రెడ్డిం క్రీరామరావు నాయడు గారిని టిక్కివోలు డిప్యూటీ తహశీలుదారు గాను నియమించిరి.

వేశరక్షక వైస్యము.

మెక్లారిను హైస్కూలునుండి 40మంది విద్యార్థులును, మద్రాసు బ్యాంకినుండి రిక్లర్కులును ఇతరులు 4 రుసు వేశరక్షక వైస్యమున చేరుట కుద్యుత్తులయి యున్నారని తెలియుచున్నది. కాశీజిసంగతి యేమియు బయటపడలేదు. శ్రీ పోలవరము జమిందారుగారిొక్కరు మాత్రము దీనిగురించి శ్రద్ధ వహించుచున్నారు. సర్ జెనరాలు ఆయ్యరుగా కి జని మీద మొదట సంకల్పించినరీతిని వచ్చు యోచనను విడనాడి రనియు, 20 వ తేదీకి విశాఖపట్టణము వెళ్ళుదురనియు వినుచున్నాము.

మ్యానిసిపలు.

5 వార్డు మెంబరు అయిన మ॥ బాదం అన్నపరాజు గారి మెంబరు కాలనియము సమాప్తమైనందున, శ్రీ అన్నపరాజుగారును, హైకోర్టు వకీలు దర్బా వెంకయ్యగారును దరఖాస్తు చేయుదురని తెలియుచున్నది.

సివిలు.

ప్రిన్సిపలు సబుకోర్టు జడ్జి త్యాగరాజ అయ్యరుగారు దుగణలిగా నున్నందున నెల దినములు నెలపు దరఖాస్తు చేసిరి. ఈ కాలమున వారిచటనే యుండుట. మల్లాది సత్యలింగం నాయకుగారి ధర్మాదాయవ్యయ నిరూపణ వ్యాజ్యమి నెల 31 తేదీని మరల విచారించబడును.

వక్రకము.

రెయిల్వేవరకుల బండ్లకు ఒత్తిడి ఎక్కువగనున్నందున నేనక్రకు డైను 1200 బస్తాలకు నొక్కసారి యెగుమతి చేయరాదనియు, 58విగ నిదివరకు నెగుమతి చేయుచున్న వారి దరఖాస్తులు స్వీకరింపబడుననియు, రెయిల్వేవరకుల కాల బస్తాలతో నిండిపోయి యున్నదనియు బ్రాఫిత్కన్యూ ఫరంపెండ్లెంబు గారు వక్రకులకు తెలియజేసిరి.

ఉచితముగా గ్రంథము లిచ్చుట:- ప్రథమ బాపట్ల తాలూకా గ్రంథాలయప్రతినిధుల మహాసభకు ప్రతిగ్రంథాలయమునుండి విచ్చేయు ప్రతినిధులకు క్రియత చంద్రమాళి, చిదంబు రావు పంతులుగారు, తరుచే రచియింపబడి ప్రకటింపబడిన గ్రంథములు 1 చిహ్నము చుట్టిడి. 2 వాసవీవిలాసము అను నాటకములు రెండును ఉచితముగా నొసంగెదరుగాన తప్పక గ్రంథాలయప్రతినిధులు దీనిని గమనించి తరుణమును బోగొట్టకొనవలెదరు గాక!

గుంటూరుజిల్లా, బాపట్లతాలూకా, పెదభెరుకూరు గ్రామపంచలి, శ్రీచివానంద సరస్వతీ గ్రంథాలయ సభమున నొక పోటీపరీక్ష ఈనెల 9-వ తేదీ స్థాపింపబడినది. విక్ర మార్కచరిత్ర (2 ఆశ్వాసము) స్వామిదయానందచరిత్ర (బాల్యము, విద్యాగ్రహము; కామ్రుచక్రము, చరచుదశ) అను విషయమును విపుల వ్యాఖ్యతో చదువవలయును. పరీక్ష డిసెంబరు 25వ తేదీ జరుపబడును. దరఖాస్తులన్నియు పెంట్లెంబరునెల 15వ తేదీ నాటికి కార్యస్థానమున కందజేయవలయును. అట్లు పరీక్షయందు తీర్ణులగు వారికి మువ్వరకు బంగారు పతకము లీయబడును. - బాపట్ల తాలూకా గ్రంథాలయ కార్యదర్శి

అతిబాల్య వివాహము:- ఈమధ్యను కొన్ని దినముల క్రితము గంజాంజిల్లా శ్రీకాకుళము సమీపమున పొన్నాం అను గ్రామమున రెండుమాసములు వయస్సుగల బాలిక కును నుమారు రెండు సంవత్సరములు వయస్సుగల బాలు నకును వివాహము జరుపబడెను. మరుమ మంగళసూత్రమును గట్టుటకు కేవలము తెలియని పసిబాలుడగుటచే పురోహితుడే మంగళసూత్రమును గట్టవలసినచ్చెను. ఇచ్చట ధర్మ సందేహ మేమనగా, మంగళసూత్రము గట్టిన పురోహితుడా- లేక మంగళసూత్రమును కట్టవలసిన బాలవరుడా - యెవరు వివాహిత కును బాలికకు నిజమైన వరుడు కాగలడు.

గుంటూరుజిల్లా, బాపట్లతాలూకా, విడుబ్రోలు గ్రామపంచలి శ్రీ ఆంధ్రసరస్వతీ గ్రంథాలయసభమున, ఈనెల 9వ తేదీ ఆదివారము కన్నగంటి వీరయ్యగారి యధ్యక్షతక్రింద నొక బహిరంగ సమావేశము జరుపబడినది. గోగిసేని రంగ నాయకులుగారు దైవప్రార్థన మొనర్చిరి. పిమ్మట బాపట్లతాలూకా గ్రంథాలయ సంఘసహాయ కార్యదర్శి క్రియత కోన వేంకటరావు శర్మగారు "గ్రామ పంచాయతీలు- వానియొ పయోగమును" గూర్చియు, అలూరు వేంకటరత్నంగారు "విద్యాభివృద్ధి" గూర్చియు, జంపని ఆంజనేయలుగారు, "స్వదేశోద్యమము"ను గూర్చియు, కోన వేంకటరావుశర్మ గారు "విద్య-దాని పరమావధి"ని గూర్చియు నుపన్యసించిరి.

ప్రకటన.

846

1. బుదరురేంజిలో చేరిన 2634 యకరముల విస్తీర్ణముగల సొర్ర గొంది రిజర్వుయొక్క నెం1రు కూపులోని వంటచెరుకు నరికితీసుకునే హక్కు నకు తెండర్లు కోరడమైనది. సదరు తెండర్లు నీలు చేసి పంపవలసినది.

2. ఈ తెండర్లు 1917 సంవత్సరం ఆగస్టు 15 తేదీలోగా యిదిగువ సంతకము చేసినవారికి చేరవలెను. కవర్లపైన "సొర్ర గొంది కూపు వంటచెరుకుకు గాను తెండరు" అని వ్రాయవలయును.

3. ప్రతి తెండరుతోను ధరావత్తుక్రింద 100 రూపాయల కరెన్సీనోటు లేక నోటు పంపవలెను.

లేనియెడల తెండరు అంగీకరించబడదు. మణిఆర్డు పట్టబడదు. ప్రతి తెండరుతోనున్న తెండరు దారు నూమూలుగా నివసించు తాలూకా లేక డివిజనులు తహశీలుదారు లేక డిప్యూటీ తహశీలుదారు సంతకముగల తెండరుదారుయొక్క మోతుబరి విషయమయి ఒక స్పర్టిఫికేటు పంపవలసినది. అయితే డిప్యూటీ సార్వే ఆఫీసరుగారికి పోచిన యెడల అట్టిస్పర్టిఫికేటు లేకపోయిన వకేసులో నైన తెండరును పట్టవచ్చును. ఒకరు మరెయొకరి కిర పున తెండరు పంపేయెడల అట్టివారివలన అంగుకుగాను సరియైన కవరు ఆఫ్ అలర్జి పొందితేనే తప్ప అట్టి తెండరు అంగీకరించబడదు.

4. కారణమేమియు చెప్పకనే పెద్ద తెండరు ను గాని లేక మరెయొకరు నయినాగాని అంగీకరించే అధికారము యిదిగువ సంతకముచేసే వారికి గలదు. ఆలా అంగీకరింపబడిన తెండరు కన్నకువేటకు ఆఫ్ సార్వే చారియొక్క మంజూరు వుత్తరువులకు లోబడియుండును.

5. ఈ హక్కుకు వాయిదాతెండరు అంగీకరించబడిన తేది లగాయితు 1918వ సంవత్సరపు మార్చి 31వ తేదీనరకు ఉండును.

6. అంగీకరింపబడిన తెండర్ల తాలూకాకు డిపాజిటు వెంటనే వాపసుచేయబడును.

7. తెండరు మంజూరుఆర్డు చేరిన 7 రోజులలోగా జయముపొందిన తెండరుదారు తెండరు మొత్తములో నూటికి 25 చొప్పున అయ్యేసొమ్ములో మూడవపేగాలో చెప్పబడిన డిపాజిట్ సొమ్ము పోను మిగతసొమ్ము చెల్లించి కంట్రాక్టు నిబంధనలకు లోబడి నడచుకొనుటకు హామీగా పోస్టల్ సేవింగ్సు బ్యాంకిలో రు 500 కు మించని సొమ్ము డిపాజిట్ చేయవలయును. మంజూరు ఆర్డు చేరిన 14 రోజులలోగా జయము పొందిన తెండరుదారు అగ్రిమెంటు వ్రాసియివ్వవలెను.

8. ధరావత్తుకట్టి అగ్రిమెంటు వ్రాసి తనఖర్చు లోలో రిజిస్టరుచే యించి యిస్తే నేగాని తెండరుదారు పని ప్రారంభించుటకు వీలులేదు.

9 జయముపొందిన తెండరుదారు ధరావత్తు కట్టకపోయినను పై 7వ పేరాలో నియమించబడిన వాయిదాలోగా అగ్రిమెంటు వ్రాసి రిజిస్టరు చేయించి యివ్వకపోయినను సదరు తెండరుదారు జవాబుదారిమీద కూపు తిరిగి వేలం వేయబడును. అప్పుడు తెండరుదారు కట్టిన ధరావత్తు సొమ్ము పోగొట్టుకొనుటయేకాక వేలంలో నష్టమువచ్చిన యెడల సదరు నష్టమునకున్ను అట్టి తెండరుదారు పాత్రుడగును. ఒకవేళ లాభము వచ్చినయెడల అట్టిలాభమునకు అతనికి హక్కులేదు. అగ్రిమెంటు వ్రాసియివ్వబడకపూర్వము తెండరుదారుగాని అతని వారసులుగాని ఫలసానుము తీసికొని పోయిన యెడల అట్టివాడు ఫార్వెట్టుకట్టకొంద నేరము జరిపించినట్లు యెంచబడుదురు.

10. కవులు మొత్తం నాలుగువాయిదాలుగా ఉదిగువ కనువచ్చిన తేదీలలో చెల్లించబడవలెను మొదటివాయిదా తెండరు అంగీకరించబడిన తోడనే 2వ వాయిదా 1917 సం॥ 15 అక్టోబరు తేదీనిగాని అంతకు లోగాగాని.

3వ వాయిదా 1917 వ సం॥ 15 డిసెంబరు తేదీనిగాని అంతకు లోగాగాని.

4వ వాయిదా 1918 వ సం॥ 15 ఫిబ్రవరి తేదీనిగాని అంతకు లోగాగాని.

అగ్రిమెంటు షరతులకున్ను, కూపుయొక్క సరిహద్దులకున్ను 1917 వ సంవత్సరము మార్చి కృష్ణాజిల్లా గెజటు చూడవలయును.

ఇ. బి. రామచంద్రరావు, బి. పి., డిప్యూటీ సార్వే ఆఫీసరు, కృష్ణా.

సా ని క వార్త లు

హైకోర్టువకీలు: ఎన్. వేంకట్రాయయ్యగారు హైకోర్టువకీలుగా నంగీకరింపబడిరి.

దీపముల వేలి: నేడు సాయంకాలము ౫౦ 6-59 నిమిషములకును 16,17 తేదీలను సాయంకాలము ౫౦ 6-58 నిమిషములకును చెన్నపురిలో దీపములు వెలిగింపబడును.

దక్షిణాఫ్రికా లుపా: ఈటపా చెన్నపురి జన గలు పోట్ల ఆఫీసులో ఈనెల 18 వ తేదీని సాయంకాలము ౫౦ 5-25 నిఘ్న కట్టివేయబడును.

చెన్నపురి మహాదేవస్థానము: చెన్నపురిలో జరుగు ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సభకు ప్రతిభులను నియోజితులకు ఈనెల 18 వ తేదీ శనివారమునాడు సాయంత్రము 5 గంటలకు మహాదేవస్థానమునందు సమావేశము జరుగును.

మహారాష్ట్ర సమావేశము: నిస్సంధావాస దినము ఈ నెల 16 వ తేదీని చెన్నపురిలోని మహారాష్ట్ర లండను సభ చేసెదరు. ఇట్లు నిస్సంధావాసము గర్వపరుపబడునగునని వారు ప్రతి నెల 16 వ తేదీని సభలను జరుప నిశ్చయించిరి.

ఒక సందర్భము: ఆత్మపతుల నాడేపించునభి అను కీర్తి క్రింద నిర్మితమైతికలో ప్రకటింపబడిన వ్యాసమునకు కడ పటు "అని నేను కలగంటిని" అనువాక్యమును చదువులు చేర్చు కొన గోరెదము అనిపించెను.

నైనికుల వైద్యశాల: మెసపాటేమియానుండి వచ్చిన గాయములు తగిన నైనికులసంఖ్య చాల హెచ్చుగా నున్నది. వైద్యశాలలో నెడము చాలనందున బాకీములపై అంతస్తునుగూడ వైద్యశాలగా మార్చిరి.

చెన్నపురి లంజామాను సంఘము: ఈ సంఘమునకు చర్యముల వ్యాపారియగు ఏ. ఎం. అహనుబాబ్ నా సాహెబుగారు రు 200 లు విచారణ మొనరిరి. నెలకు రు 5 లు చందా నిచ్చుట కంగీకరించిరి.

స్వదేశీపావు: చెన్నట్టణము, స్వదేశీస్తోర్లువారి పక్షమున ఆక్టోబరు మాసమునందు తెజవాడలో నొక స్వదేశీ పావు తెయవబడునని. కావున మొత్తముగ సగతుల కొన దలచువారు మానుకెట్టి కృష్ణారావుగారు, గుడివాడ(కృష్ణాకు) ఈలోపుగ వ్రాసికొనవలెను.

శ్రీమతి ఎన్. ఎన్. శివకామమ్మగారు: రేపటి దినమున కల్లికోటలో నిస్సంధావాస దినమును జరుపుటకు అధ్యక్షత వహించి శివకామమ్మగారి కావ్యము వచ్చినందున శివకామమ్మగారు ఆ మెసోదరు డగు శ్రీగాంగారును నేడు చెన్నపురినుండి వెల్లెడదరి న్యాయండియా పత్రిక వ్రాసినది.

కాంగ్రెసుసభాధ్యక్షత: ఈ నెల 13 వ తేదీ సాయంకాలమున జరిగిన సభలో చెన్నపురిరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు అధ్యక్షత నియోజనము గావించిరి. అదిని నెండున్నగారికి 50 వోట్లును మహాత్మాబాబు గారికి 12 వోట్లును వచ్చినవి.

రంగూను మెయింపు స్టీమరు: ఈస్టీరు ఈ నెల 17వ తేదీ శుక్రవారమునాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు చెన్నపురినుండి బయలుదేరును. ఆనాడు జనగలు పోట్ల ఆఫీసులో మధ్యాహ్నము ౫౦ 1-30 వరకును రిజిస్టరు కానక్షర లేని టపా వస్తువులను, 1 గంటవరకు రిజిస్టరీ కావలసినవియు 12 గంటల వరకును సార్వజనుల మున్నగునవియును వుచ్చు కొనవలెను.

ప్రాధెసరు రామమూర్తిగారికి సన్మానము: ఈనెల 16 వ తేదీ గురువారమునాడు సాయంకాలము ౫౦ 5-15 నిఘ్న మహాదేవస్థానమునందు మానసియలగు రావు

బహద్దరు బయ్యానగారింపేళ్ళకు శక్యగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగునభిలో ఆంధ్రవీరకంఠీరవ ప్రాధెసరు రామమూర్తిగారికి స్వస్థభూషణము సమర్పింపబడును.

బెన్సెంటునిధి: ఇదివరకు ఈ నిధికేరేన మొత్తమును రు 41550-10-0 అప్పుడు బర్మాలో మాండలేనుండి అడ్వకేటు జి. జి. ఎన్. పిల్లగారు వసూలుచేసి పంపినది. 158-8-0, చిదంబరమున కృష్ణావ్రమి బహు 7-18-7 రావుబహదూరు సుందర శాస్త్రి గారు పాలపూటు 10-0-0, తెనాలి పీఠధరు పి. ఎన్. నరసింహంగారి ద్వారా పంపబడిన సామ్యు 10-0-0, కుంభకోణము చందాలు 125-0-0, బెంగాలులీగు మొదటివాయిదా 100-0-0. 14-8-17వ తేదీకేరేన మెట్టు మొత్తము 42345-6-7.

ఆకస్మిక మరణము: సర్వేశ్వర చదువుచున్న నటరాజును ఆను 21 సంవత్సరముల ప్రాయముగల విద్యార్థి గతి శనివారమునాడు పర్యవలకము చెరువును సర్వేచేసి వచ్చుటలో దాహమును తీర్చుకొనుట కొక నూతిలోనికి దిగి కాలు జారి పడి చనిపోయెను. సాయంకాలమువరకును ఎవరును పోలికలేదు. కాని అపుడు ఓలుపురు పలుచోటులకు బోయి వెతికి గాని అతడు కనబడలేదు. నురునాడు వారానూతిలో వెదకింపగా నతని శవము కనబడినది. ఈనూతి పూనదుల్లి కంటోన్మెంటుకు చాల సమీపముగ నున్నది.

దేశీయ క్రైస్తవులను సేనలో చేర్చుట: సోమవారమునాడు సాయంకాలము సత్యనాథం హెమారియలు చోలనందు సభ జరిగినది. ది వా ను బ హ ద రు ఎల్. డి. స్వామికన్నప్పిల్ల. ఎఫ్. జి. నరేశకు గార్లును హెన్రీయను దంపతులను మరికొందరును సభకు వచ్చిరి. రికరెండు మొత్తముగా రధ్యక్షత వహించిరి. అధ్యక్షులును స్వామి కన్నప్పిల్లగారును హెన్రీయనుగారును మరికొందరు సుపర్యసించిరి. ఏకుగురు దగభావుల నిచ్చిరి. వాలో బి. ఏ. పరీక్ష నిచ్చిన యాతడొకడు కలడు.

సాత్వికనిరోధము: మెయిలు పత్రిక ఆశీర్వాదము: సాత్వికనిరోధము పట్ల బొంబాయి నగరమున కొంత తిరోగమనము కనబడినది గాని మామూలు పన్నుగడరి వలన పురోగమము కనబడగలదు. సుకుమాదేందు చూతము. సమైక్యట్టవా రుండిన చెరసాలలు నుండును. ఇంతప్రభులయ్యుండు జరుగుచున్న పుడు కొందరు దొంగతనమువారికి సహకారులు గానుండుటకు యత్నింతులేని ముందు ముల కొన్ని రాజకీయ సౌకర్యములు కలిగింపబడినపుడు అట్టి వారిని దొంగతనముచూచు బహిష్కరింపవలెనని రాజీపరిష్కరించువారు ఆంగ్లకేసునందలి ప్రజాపరిపాలన వారుగాని ప్రభుత్వమువారు కాదందులేనా. ఈ చూడయు ధ్యమన నింతటి అనుభవము గలిగిన పిమ్మట గూడ నాంగ్లదేశపు ప్రజాగణము ఇండియా దేశమునందలి సాత్విక నిరోధములపట్ల మహాన రాగమును వెల్లడించునా. మేము నమ్ముచాలము.

చెన్నపురమున విహించి: విహించిని గూర్చి కార్యోరేమన ప్రసిద్ధింతుగాని ఈనెల 10 వ తేదీని జరిగిన సభలో ప్రస్తావించితిమి. వారు చెప్పిన విషయములను బట్టి స్థితిగతులు బాంధోశనకరముగ కనబడవు. జూలై నెలలో నగరమునం దం త ట మొత్తము 54 గురికి వ్యాధి సోకినది. ఈనెల 9 వ తేదీ నాటికి 22 కి వ్యాధిసోకినది. వ్యాధి ఏయేసేటలలో నున్నదియు కనిపెట్టబడుటచే వ్యాధి వ్యాపించుండ హెచ్చు ఆఫీసుగారు వెంటనే శ్రద్ధవహించిరి. దక్షిణమున కొన్ని పంచేరి (మాలవాడ)లో వ్యాధి కనబడినది. ఇది ఉమ్మగోడ్లనకును మాంటుగోడ్లనకును మధ్యనున్నది. ఇచ్చట సాహస్యుల భోజనగృహములందు స్థిరపడేయు బట్టరులు మున్నగువారు నివసించెదరని నేను తలంచెదను. బ్రాహ్మనుబాగు వెనకగూడ వ్యాధిసోకినది. అది గ్రామ్మగోడ్ల సంఘం బాకంహైగోడ్లహంబుగోడ్లలకుమధ్యనున్నది. ఉత్తరభాగమున అనటచటవ్యాధిగలగు గాని వ్యాధి తీవ్రతవహించలేదని యే తోచుచున్నది. 1100 మంది వలన కూలీలు అవాడినుండి సముద్ర వీధిములకు బోవుచు నిటకు తేబడిరి. వారిలో స్త్రీలు చాలా నిద్రి కీ వ్యాధిసోకినది. మొత్తమున నలుగురికి సోకినది. నిటి-పోట్ల హెచ్చుఆఫీసురు లిద్దరును కలసి ఆకూలీల వీరవున దిగ నీయకుండచేసి ప్రత్యేకపు రైలుబండిలో వారిని మరల అవాడికి పంపివేసిరి. ఈ సంగతిని చెంగల్పట్టు కలెక్టరుకును మెడికలు ఆఫీసుకును తెలిపిరి. కాన ఈనూలీలవలన వ్యాధి చెన్నపురిలో వ్యాపించుబాధ తీరినది. వ్యాధి వ్యాపించుకు

టకు అంటువ్యాధుల వైద్యశాలలో నొక సము అస్పత్రెయి సర్జనును నియమించిరి. పరచేరిలను చూచుట కొక కానిటరీ ఇన స్పెషిలను నియమించిరి. రెమహిల్సు చెరువును కావలిగా యుటకు కొందరు నియమింపబడిరి. ప్రసిద్ధింతుగా రిదివరకు న్లే గు యు డ్యో గి గా పనిచేసి అనుభవమును కలిగి యుండుటచే చక్కగా ఏర్పాటులను చేయగలరు. కాన వ్యాధి త్వరలో నిర్మూలము కాగలదని తలచుచున్నానని పార్కుటవును కమిషనరు కె. సి. నేళకాచారిగారు వ్రాసిరి.

నేటివాతావరణస్థితి: బంగారము నందును, బర్మానందును వాయుభారము కొద్దిగా తగ్గినది. బంగారా భాతమునందు అత్యల్పముగా తగ్గినది. పశ్చిమ తీరమునందును బంగారా భాతమునకు దక్షిణ భాగమునందును వాయువు మెల్లగా నీచుచున్నది. గాజధానియందు వాయువు పశ్చిమ ముఖముగ నై నను, వాయుగ్రముగ నైనను వీచుచున్నది. మెసూరునందును దత్తచండలములందును తప్పు ఇతర ప్రదేశములందు వాయుగతి మందముగా నున్నది. ఈ యుద్ధమును అంద మాన విపులలోని సోర్సులేరునందును, వాల్తేరు, కొచ్చి, కోయంబు త్రూరు, సేలం, పుదుకోట, మధురలయందు వాయువునందు చలనము గన్పట్టలేదు. మధ్యమెష్టము చురల తగ్గినది. రాజధానియందు సాధారణస్థితికంటె తక్కువగా నున్నది. నుల బారునందును దత్తచండలములందును రాత్రి మెష్టమును పగటి యుష్టమును అక్కడక్కడ ఎక్కువయ్యెను. ఇతిరథలములందు సాధారణముగా సాధారణస్థితికి కన్నుకన నై యున్నవి. అత్యధికోష్ణ మెచ్చటను 95 డిగ్రీల కెక్కువగా లేదు. దత్తచండలములలో బల్గారియందు మాత్రమే 94 1/2 డిగ్రీల యుష్టముండెను. అనంతపురమునందు 92 డిగ్రీలను, కర్నూలు, పుదుకోట మధురలయందు 91 డిగ్రీలనుండెను. ఉత్తరస్థూరు లందు 87 నుండి 89 డిగ్రీలవఱకు ఉష్ణముండినది. నెల్లూరునందు 86 డిగ్రీలు చెన్నపురిని 82 ను, నాగపట్నం గూడలూరు, తిరుచనాపల్లిల యందు 89 డిగ్రీలు నుండెను. పశ్చిమ తీరమునందు ను దత్తచండలము లందును మేఘములు దట్టముగా గలవు. కర్నాటకమున కొద్దిగాగలవు. నిన్నటిదినము మధురయందు 3 అంగుళములు వర్షించినది. కొడైకనాలునందు 1 1/2 అంగుళమును పుదుకోట తిరునాపల్లి, పంబనలందు 1 అంగుళమును వర్షించెను క్షిణ తీరస్థూరులందును వర్ష మేలేదు. నెల్లూరు చెన్నపురు లందును పశ్చిమ తీరమునను దత్తచండలములలోను కొద్దిగా వర్షించినది.

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభ

ఈనెల 13-14 తేదీలను మహాదేవస్థానమునందు జరిగినసభలో సాత్వికనిరోధవిషయము చర్చింపబడెను. తీవ్రముగు చర్చ జరిగినపుట్టు నిట్లు తీర్మానింపబడెను.

1. వ్యాపకాస్త్రసమ్యత మగు నాందోళనము జరుగ గూడదని కాస్త్రవిరుద్ధముగు నైరు విశ్వవిదేశపుడును నిర్బంధవాసకక్షలను కఠినకాసనములను ఖండించుటకు శాంతముగను కాస్త్రసమ్యతముగను జరుపబడు సగలను నిలుపుటకు తత్తగు పీయబడినపుడును సాత్వికనిరోధము ననలంబింపదగును.

2. ఈ తీర్మానము నాచరణలో నెట్టుటకు సాధనములను నిరూపించుటకు ఈదెగువ సమ్యక బుధసంఘముగ నేర్పరుపబడిరి.

1. రాష్ట్రీయ సంఘాధ్యక్షుడు 2. ఎన్. కిల్లూరి రెండు య్యంగారు 3. సి.వి. గారుస్వామయ్యయ్య గారు 4. టి.వి. వేంకట్రాయయ్యగారు 5. కె. ఎన్. అయ్యయ్యగారు 6. టి.ఎన్. కృష్ణస్వామయ్యగారు 7. పి.కె. టిలాంగుగారు 8. టి.వి. గోసాలస్వామి మొదలగువారు 9 ఏ. రంగస్వామయ్యంగారు. (కన్వీనరు) 3. దీవినింగూర్చి క్లూ కాంగ్రెసు సంఘముల అభిప్రాయములను విచారించుటకు నిశ్చయింపబడినది.

చెన్నపురి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము.

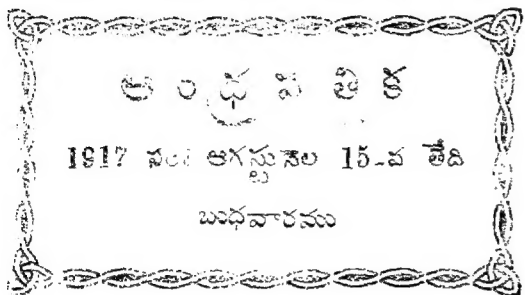
ఈ నెల 17-వ తేదీ శుక్రవారమునాడు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు మహాదేవస్థానమునందు జనరలుబాడీ సమావేశముజరుగును. 1 ప్రత్యేక రాష్ట్రీయసభ 2. అందులకుప్రతి నిధుల నియోజించుట 3 ఇతర విషయములను చర్చింపబడును.

ఆహ్వాన సంఘసభ.

పిమ్మట ప్రత్యేక రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభాహ్వాన సంఘ సమావేశముజరుగును. 1 ఏర్పాటులు 2 ప్రేక్షకుల ప్రవేశము 3 ఇతరవిషయములు చర్చింపబడును.

విషయానుక్రమణిక.

కాకినాడ వార్తలు	2
స్థానిక వార్తలు	3
ప్రధాన వార్తలు	
భాషైక రాష్ట్ర సమస్య : ప్రస్తుత సమయము	4
నాల్గు - వ్యాఖ్యలు	5
విరోధాచార్యుల సంగ్రామము	
విశేష నిర్ణయ వార్తలు	6,7
కేసు నిర్ణయ వార్తలు	8
వృత్తాంతములు	9
ఇంగ్లీషు తండ్రి వార్తలు	10,11,12,13,14
దేశవారములు	15

భాషైక రాష్ట్ర సమస్య :
ప్రస్తుత సమయము.

మానవ జీవితముందు గొన్ని సందిగ్ధతరూపములు దృష్టించుచుండును. అవి మానవుని యభ్యున్నతికి దారి జూపుచుండును. ఆ సమయ ప్రాముఖ్యత గుర్తించి, యందు కనువుగ బ్రవర్తించిన వాడు ధన్యుడగును. అట్టి సమయములు ఎల్లప్పుడు గాన్పించవు. అవి మానవుని జీవితమును పరిశోధించుటకు బయల్పడెడివి. ఏ మానవు డా శోధనల నిజతత్వమును గ్రహించి వాటిని దాటగలుగునో, యాతడు యత్నిష్టదశ జెందును. అట్టి సమయములను గుర్తించ లేక, జీవితమును ఎవడు వృథా గావించునో, యాతని జీవితము న్యర్థమగును. అటు లనే, జాతీయజీవితమున గూడ అట్టి సందిగ్ధసమయములు అపుడపుడు బయల్పడెడివి. ఆ సమయమును సవ్యముగ నుపయోగించి కొనిన జాతి సత్వరాభివృద్ధి జెందును. సమయమునకు జగిన బాధ్యతల వహింప లేని జాతి పురోభివృద్ధిని గాంచ జాలక దుర్గతి జెందును. ప్రపంచమంతయు స్వాతంత్ర్యవాతావరణముచే నిండియున్నపుడు హిందూ దేశమున స్వపరిపాలనోద్యమము విజృంభించెను. ఆ సుసమయమున, హిందూ దేశీయ వాంఛలు ఆంగ్ల రాజ్యాంగ వేత్తలమనోద్వృత్తి నాకిర్పించెను. హిందూ దేశమున కొనగనున్న రాజకీయవరముల స్వభావ మెట్లున్నను, పూర్వాచార కక్షలో జేరిన ఐలింగుటను క్రభువునంటి వారుగూడ హిందూ దేశమునకు సంస్కరణములను వెంటనే ప్రసాదించి తీరవలయునను యువన్యాస మొనగుటజూడ, స్వపరిపాలనోద్యమ ప్రాబల్యము సువ్యక్తమగుచున్నది. ఒకవంక స్వపరిపాలనాదర్శము కొరకై ప్రజానాయకులు బాటుపడుచుండ, సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముకొరకై మరెకొందరు బాటుపడుచూ, యీ తరుణపు ప్రాముఖ్యతను గ్రహించిరి. వంగదేశ విభజన సమయమున, నవీనోద్యమము ప్రారంభింపబడినపుడు జాతీయాందోళనమునకు ప్రతిఘటించి మహమ్మదీయులు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముకొరకై పోరాడిరి. ముస్లిం గారి వంటివారు గూడ మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యావసరమును వారి సంస్కరణప్రణాళికలో గుర్తించిరి. నేడు జాతీయోద్యమము ప్రాబల్య

ము గాంచుచున్న సమయమున బ్రాహ్మణేతరులు గొందరు ప్రతిఘటించి, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము కోరుచున్నారు. ఐలింగుటను క్రభువుగారు సూచించిన సంస్కరణములో సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము నిమిచ్చిరి. కావున యీ సందిగ్ధతరూపమున, జాతీయోద్యమము, బ్రాహ్మణేతరోద్యమము గూడ గొంత సఫలత గాంచునని యూహింపవచ్చును. ఈ సమయమున ఆంధ్రోద్యమ మెట్టిస్థితియందున్నదో యాలోచింపవలయును. ఆంధ్రోద్యమము 1913 వ సంవత్సరమునుండియు సంచలనము జూపినది. ఆంధ్రోద్యమమునకు ఆంధ్ర రాష్ట్ర మాయువువట్టు. రాష్ట్ర భావము జాతీయజీవితమున మహాసందిగ్ధసమయమున నాంధ్రులలో జనించినది. ఏక భాష మాటలాడు వంగదేశీయులు తమ రాష్ట్రమును విభజించుటచే కుపితులయి రాష్ట్ర విభాగము దీసివేయుటకు నాందోళనము గావించుచుండిరి. ఏక భాష మాటలాడు విహార నానులును, అస్సాము వాసులును ప్రత్యేక రాష్ట్రముల తమకు నిర్మించుట యవసరమని వేరొకవంగ యాందోళనము సలుపుచుండిరి. వీరి యాందోళనము సఫలమై, హాల్దింజి ప్రభువు గారు రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్య సందేశమును ప్రకటింపగనే నాంధ్రులలో తీవ్రమగు ప్రత్యేక రాష్ట్ర వాంఛ యుదయించినది. అట్టి యత్నిష్ట తరుణమును బోసియక, ఆంధ్రులు ప్రత్యేక రాష్ట్ర వాంఛను వెల్లడించుటకయి ఆంధ్ర మహాజనసభల సమావేశపరచిరి. రాష్ట్ర వాంఛ మొదలు నాయకులను వారికి రుచింపకపోయినను, రాను రాను యది ఆంధ్రులెల్లర సమ్మోహింపజేసెను. ఉత్సాహము వెల్లివిరిసెను. రాష్ట్రాభిమానము ప్రజలలో గాఢముగ నాటుకొనెను. జనసామాన్యమునగూడ రాష్ట్ర వేళము ప్రభావెను. విహారోద్యమమువలె వంగదేశీయులతో సమానముగ నుద్యోగముల బొందు యూహచే మాత్రము నడువబడక, ఆంధ్రోద్యమము యున్న తాళయముచే పురికొల్పబడెను. రాష్ట్ర నిర్మాణము ఆంధ్రులకే గాక, భారతీయుల కెల్లరకును ఉత్తేజకరమగు నను మహాత్సాహముతో బయలు వెడలెను. స్వపరిపాలనము రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యము, భాషైక రాష్ట్ర విభాగముచేతనే సుసాధ్యమగునని విశ్వసించబడెను. ఉద్యమము స్వల్ప శయములతో దృష్టిజెంద లేదు. దేశ భాషల సభివృద్ధిపరచి, విద్యను దేశ భాషలలో వ్యాపింపజేసి, దేశ బాషలలో పరిపాలనము గొనసాగించుటయే ఉద్యమ పరమావధి. అట్టి యున్న తాదర్శములను, ఆంధ్రులేగాక, ఆంధ్రేతరులు గూడ గొందరు గ్రహించిరి. అందుచే ఆంధ్రోద్యమము జాతీయోద్యమంతర్భాగమని జూబబడినది. సందిగ్ధతరూపమున యుదయించిన యాంధ్రోద్యమము, మరల నొక యత్నిష్ట సమయ మురుదించినపు డా సమయ ప్రాముఖ్యతను గుర్తించలేక బోయెను. జాతీయోద్యమము స్రవలము గాంచుచున్నపుడు, జాతీయోద్యమంతర్భాగమగు ఆంధ్రోద్యమము జాతీయోద్యమ వేగముతో సమానముగ గమనము జూపలేదు. ఆంధ్రోద్యమము జాతీయోద్యమమునకు బునాదులవైవ యత్నించియు, సఫలత గాంచలేదు. ఆంధ్రోద్యమము ఆరంభ సమయమున జూపిన వేగమిప్పుడు జూపుటలేదు. ఆంధ్రోద్యమాదర్శములు ఆంధ్ర దేశములోనే యింకను బూర్తిగ వ్యాపింపలేదు. ఇతర రాష్ట్రములలో భాషైక రాష్ట్ర విభాగ సందేశము వ్యాపింపలేదు. ఇమ్మహాయుగమున అనుక్షణము మార్పుగాన్పించుచున్నది. రాజ్యములు మారుచున్నవి. కనివిని యెరుగని వింత లుద్భవించుచున్నవి. ఈ సమయపు

నడవడిని ఆంధ్రోద్యమము బాగుగ గుర్తించలేదు. ఆంధ్రేతర భారతీయులకు, రాష్ట్ర విభాగమే జాతీయ ప్రాబల్యమునకు బునాదియని, బోధింపలేదు. ఏ దేశీయుల చేతిలో మన భావిపరిణామ మిమిడియున్నదో, నట్టి ఆంగ్లేయుల దృష్టిపథమున రాష్ట్ర విభాగ సిద్ధాంతముజొరలేదు ఇట్టి ఫలితమున కవసరమగు ఆంగ్ల దినపత్రికకు శంఖుస్థాపన యింకను జరుగలేదు. దేశీయ మహాజనసభ వారి యంగీకార సాధనముకై యత్నములు యింకను వెనుకాడుచునే యున్నవి ఆంధ్రోద్యమ సిద్ధాంతము నువ్యాపింపజేయు ప్రతిలా లేవు. అఖిల భారతీయుల దృష్టి నాకిర్పించుటకు సాధనములంతకన్నను లేవు. ఆంగ్ల ప్రజలదృష్టి నాకిర్పించుటకు సాధనముల సలే లేవు. దేశమందుతరు యుద్యమసందేశము న్యాపింప జేయుటకు బయల్పడెడు నాయకులూ గాన్పించుటలేదు. ఫలితమేమైనది? ఉద్యమ వ్యాప్తి మాదగమనము జూపుచున్నది. వైవద్య తరుణమా దాటిబోవుచున్నది. జాతీయవాదుల సంస్కరణప్రణాళికలో రాష్ట్ర సందేశము గన్నట్లుటలేదు. ప్రభుత్వ విభాగమున యీ సందేశము గూర్చి సూచనయే లేదు. జాతీయోద్యమముపై ప్రజల యోగము ప్రభువులయొక్కయు దృష్టి పురికొల్పబడినది. బ్రాహ్మణేతరోద్యమముగూడ వీరిల దృష్టి పథమునందు బడినది. కాని ఆంధ్రోద్యమ మే ఘన మాక్రమించినది? మిగిలిన సంస్కరణములెట్లున్నను, రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి ఆంగ్లే హైందవులు గూడ సానుభూతిని జూపుచున్నారు. టైముస్ ఇంకి యా సత్రిక రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్య మవసరమని ప్రాసినది. హిందూ దేశమున పార్లమెంటు సంస్థాపనలను ప్రతిష్ఠింపగూడదని వాకొనుచున్న మెయిలుపత్రిక గూడ రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్య మవసరమని యంగీకరించినది. ఐలింగుటను క్రభువు తన యువన్యాసములో రాష్ట్రములకు ప్రత్యేక స్వాతంత్ర్యముండుట సమంజసమని అంగీకరించిరి. ఇట్టిస్థితిలో రాష్ట్రములను సరియగుపద్ధతులపై నిర్మించినచో, రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యము ప్రయోజనకారియగుట నిశ్చయము. ఇందుకు భాషైక రాష్ట్ర విభాగమే సాధనము. ఈ సత్యము ఐలింగుటను గానిమనో నేత్రమునకు యింతకుమున్నే వ్యక్తమైనచో, భాషానూత్రమును రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్య నూత్రమునం దిమిడ్చియుండేవాడే. గతించిన దానికి విచారించి లాభములేదు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యపుదృష్టిని రాష్ట్ర సమస్య యీ తరుణమున యాకర్షించునటుల జేయుట ముఖ్యధర్మము. స్వపరిపాలనా విభాగమున రాష్ట్ర విభాగము మూలబీజమై యుండవలయునని చాలకులకు నివేదించుట యవసరమయి యున్నది. ఈ పనిలో భారతీయుల యందరి ఊహాటుండవలెను. భాషాసమస్య జాతీయజీవితమున కెట్లుల ప్రాణాధారమో, భారతీయులెల్లరు గ్రహించునటుల జూడవలయును. ఈ మహాతరుణము దాటిబోయి, సంస్కరణ విభాగము ప్రసాదింపబడిన పిమ్మట, రాష్ట్ర సమస్యను తిరిగి యందు జేర్చుట దుస్తరము. సరియగు బునాది లేక, సంస్కరణ ప్రధానము ప్రజలకు తగిన మేలోన గూర్పజాలదు. హిందూ దేశపు భావిస్థితిని మానసమునం దుంచుకొనియెనను, రాష్ట్ర భావమునకు ప్రాముఖ్యతయొసగుట యవసరము. కాలమును గడిపిన లాభ మొనగూడదు. ఇందు విషయమై ఆంధ్ర మహాజనసభా స్థాయిసంఘమువారు బాగుగ నాలోచింపవలయును. అవసరమయిన యెడల విశేష సమావేశమును త్వరలోనే సమకూర్పవలయును. తీర్మానములతో దృష్టిజెందిన లాభము లేదు. నాయకులందరు సంసిద్ధులై ఆం

ధోద్యమ సందేశమును వ్యాపింపజేసి, రాష్ట్ర విభాగావసరమును ప్రభుత్వము వారికి వెంటనే నివేదింపవలెను. ఇట్టి కార్యసాఫల్యము వ్యవధిజాల క బోవుటచే కష్టతరముగ గాన్పించినను నిర్వహించక తప్పదు. కాలమొకరికొరకై నాగదు. ఉత్కృష్టతరుణములు త్వరలోనే యద్యత్యుచును. అందుచే, నాలసింపక, ఆంధ్రోద్యమసందేశమును ప్రజలకును ప్రభుత్వమునకును నివేదించి, సంగ్రామాంతరమున కార్యసిద్ధి బడిసి, హిందూదేశమునకు సుహృద్భావము గావించుట ఆంధ్రుల ముఖ్య ధర్మము.

కలరా, మన్యజ్వరము.

చెన్నపురిలో నీ వ్యాధులు లుద్ధవించి, యిటు వ్యాధులుగా మారునని ప్రజలమగు సూచనలు గల్పించుచున్నందున డాక్టరు. రావుసాహెబు యు. రామారావుగారు యీ జాడ్యముల నిజస్వభావమును ప్రజలకు దెలియజేయుటకై, ఆంగ్లేయ, తమిళ, ఆంధ్రభాషలలో కరపత్రముల నవ్వృత్తించి యుచితముగ బంచిపెట్టుచుండుట జ్ఞాపనీయము. చిన్ని చిన్ని పురుగులు రక్తములోనుండి, యవి వృద్ధయైన బిమ్మల మన్యజ్వరము గాన్పించునని, రామారావుగారు వ్రాయుచున్నారు మన్యజ్వరము కొంతకాలముండి నాగిపోవుచుండును. కొంతకాలమునకు వేడిదగ్గి తిరిగి హెచ్చుచుండును. 24 గంటల వ్యవధితో గాని, 48 గంటల వ్యవధితో గాని, 72 గంటల వ్యవధితో గాని జ్వరము గాన్పించుచుండును. మొదలు చలితో ప్రారంభించును. పిమ్మట చలియుడగానే, దేహము వేడిమి జెందును. కొంతకాలమునకు చలియూగి, జ్వరతాప మధికమై, ఉష్ణము 105 డిగ్రీలవరకు యతిశయించును. ఒకగంట యైన పిమ్మట, వేడి తగ్గి చెమ్మల బట్టును. అంతట జ్వరము జారుచు. ఇది మన్యజ్వర సామాన్యలక్షణములు. మన్యజ్వరము అంటువ్యాధి. ఇది దోమలచే గొంపోబడును. అందుచే నీజ్వరము రాకుండ గాపాడుకొనుటకు దోమతెర కప్పికొని నివారించుట యవసరము. ఈదోమలు రాత్రికాల మందే బాధించును గాన మన్యజ్వరము రాత్రికాలముందే తగులుట సంభవించును. అందుచే మురికి నీటి గుంటలను మట్టితో పూడ్చవలెను. నీరు నీలువ కుండ జూడవలయును. నీరు బయటకు ప్రసహించుటకు వీలులేనిచో కిరోసినాయలు దానిపై జల్ల వలయును. మన్యజ్వరము నాపుటకు రెండుదినములు వరుసగ 10 గ్రెయినుల క్విన్లను వారములో దీసి కొనవలెను. మన్యజ్వరరోగులలో పెద్దవారికి వెంటనే నిమ్మకాయరసముతో 20 గ్రెయినుల క్విన్లను యివ్వవలెను. క్విన్లను దప్ప మన్యజ్వర వ్యాధికి వేరు యావధియు లేదని రామారావుగారు వ్రాయుచున్నారు.

కలరా ప్రవేశించకుండ జేయుట విషయములో మితాచరణు దీసికొనుటయే ముఖ్య మార్గము. పండిన పండ్లుగాని, బాగుగ వచనమయిన కాయగూరలు గాని, యవకారము గావించవు. ఇంటిని పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనవలెను. నీటిని కాచి పుచ్చుకొనుట యవసరము. పరిశుభ్రమగు గాలిని బీల్చుట యవసరము. త్రాగుడు కలరాను వృద్ధిజేయును. ఏ మాత్రమయినను రోగ సూచనలు గాన్పించగనే కొరడయిన గాని, కాంఘరుడయిన గాని, 1 బెన్సు నీటిలో 40 మొదలు 60 బొట్ల వరకు నైచి బుచ్చుకొనవలెను. ఇంకను యవసరమగు నియమము లన్నియు రామారావు గారిచే విశదపరుప బడినవి. ఈ కరపత్రములు సకాలములో ప్రచురింపబడినవి. అందు జూపబడిన నియ

మములు నులభములయినను, వాటినే ప్రజలు సామాన్యముగ నిర్లక్ష్యము చేయుదురు. అందుచే నీ కరపత్రములు మిక్కిలి యుపయోగకరములనుటకు సందియములేదు.

రాజకీయ సంస్కరణములు

ఐలింగులను ప్రభువుగారు సూచించిన సంస్కరణములు ప్రజలకు సంతృప్తిగొలుపవ. మే మిది వరకు వ్రాసియుంటిమి. అందు కనుగుణ్యముగ వంగదేశపు రాష్ట్రీయసంఘమువారు మాంటాగు గారి కీ క్రిందివిధమున తంతీవార్త సంపియుండిరి. “ఐలింగులను ప్రభువుగారు సంస్కరణములగూర్చి సూచించిన యుపన్యాసము విశేషమగు యాశాభంగము గలిగించినది. వంగరాష్ట్రీయ సంఘము కాంగ్రెసు సంస్కరణవిధానము వంటి ప్రణాళిక ప్రచురింప విషయపూర్వకముగ దెలుపుచున్నది. ఇందుకు తక్కువగు విధానము హైందవాభిప్రాయము దృఢపరుపదు”. ఈ విధముగనే నిన్న రాత్రి మదరాసు రాష్ట్రీయసభవారుగూడ తీర్మానించిరి. వంగరాష్ట్ర, చెన్నరాష్ట్రములను ఇతర రాష్ట్రములు దప్పక యనుసరించునని యూహించవచ్చును. అందుచే ఐలింగులనుగారి తీర్మానములు ప్రజావాంఛల కనుగుణ్యముగ లేవనట స్పష్టము. దేశీయమహాజనసభావిధానమే, స్వపరిపాలనమునకు పునాదియని ప్రజలిపుడు దృఢపరచవలసిన యవసరము గలదు.

ఐలింగులను గారి యుపన్యాసముపై టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రికా వ్యాఖ్యానము సమయోచితముగ నున్నది. సంస్కరణముల గూర్చి రాష్ట్రోద్యమ లుపన్యసించుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వసహాయకార్యదర్శిగారు గూడ యుపన్యసించిరి. కాని యీ సమయమున బాధ్యత గల రాజప్రతినిధి గారును, ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారును ఎట్టి యభిప్రాయ మీయకబోవుట చోద్యమని టైముస్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఇట్టి యాశ్చర్యమే యనేకులకు గలుగుచున్నది.

మైసూరు జాయింట్లస్టాకు కంపెనీలు

1916-17 సంవత్సరమున 5 నూతనసంఘములు స్థాపింపబడినవి వీటిలో 4 బెంగుళూరు ప్రదేశమునందే యున్నవి. ఈ వత్సరములోనే 5 సంఘములు పని జాలించినవి. సంవత్సరమున బదిజేయుచున్న వాటిలో 65 జాయింట్లస్టాకు సంఘములు, 17 లిమిటెడు సంఘములుగలవు. నూతనము స్థాపింపబడిన 5 సంఘములలో మూలధనము 3,90,000 రూప్యములకు 2,92,410 చందాలు బడినవి. 4 సాహిత్యసంఘము లీ వత్సరమున విజృంభణ గాబడినవి. ప్రకృతిశాస్త్రసంఘములును, యువకార సంఘములును గలవి 30 గలవు.

న్యాయస్థాన వార్తలు

(౧)

మానవత్వపు దావా:—రాజమండ్రిలో టంగుటూరి శ్రీరాములుగారు రావుబహదరు కందుకూరి పిరేశలింగంపంతులుగారిపైని తెచ్చిన రెండుదావాలును ప్రోసీనేయబడెను.

మానభంగము కేసు:—19 ఏప్రిల్ వాడగు వీరాస్వామి అను వాడు 8 ఏప్రిల్ లిల్లు మైలాపూరులో చెరవైన తేబడిన కేసు ఈ నెల 14 వ తేదీని విచారణ జరిగినది.

బట్టలబేలును దొంగిలించుట:—వీచిస్తేమను నుండి ఒక బట్టలబేలును తిరుకలిక్కేసి వాస్తవ్యుడగు కందనామి నెట్టి దొంగిలించె నని తేబడినకేసులో ముద్దాయికి 9 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

కనిస్తేబుపై పోరీ కేసు:—కృష్ణమీనను అను మళయాళి కనిస్తేబు గోవిందనాయకు అను మరియొక కనిస్తేబుసాత్తు

రు 30 లు దొంగిలించెనని తేబడిన కేసులో ముద్దాయికి నాలుగు నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

హంకాకు పరచే హత్యకేసు:—ఈ కేసులోని 5 గురు ముద్దాయిలపైనను సేగసాపన చేయబడి వీరిపాంతరవాసశిక్ష విధింపబడినది గాని 4-వ ముద్దాయి యువకుడను 5-వ ముద్దాయి స్త్రీయు నగుటవలన కనికరము చూపుటకు దొరతనము వారిని కోరెదను కోర్టువారనిరి.

యద్దము కంట్రాక్టుదావా:—తిరువంగయ్యగారు బెల్లి నునుండి కిటికీల అద్దెములను తెప్పించుటకు డి. కే. పన్నాకంపెనీవారికి యద్దమునకు పూర్వము కంట్రాక్టు నిచ్చిరి. అద్దములు స్పిట్టు డెల్టు అను జ్యూరస్టీచరులో పంపబడెను. యద్దము ప్రారంభమైనపిమ్మట వాస్తీచరు వచ్చి నందున దానిని రోకతనమువారు వశపరుచుకొనిరి. కాన సరుకులు చెన్నపురికి వచ్చుటలో నాలస్యమై మరికొంత వ్యయచుధికమైనది. అన్యాయములను వాది యియ్యనకుటచే ప్రతివాది అద్దములను మరియొకరికి మ్రోకు. అందుపైని వాది దావాచేసెను. యద్దకారణమున కంట్రాక్టు చెల్లదనికోర్టువారు వాది తెచ్చిన దావాను కొట్టివేసిరి.

భర్తను విడనాడుటకొక సామాన్య స్త్రీ. సహస్రవీయ ముగగునై కొనుట:—మధ్యరాష్ట్రములలో విలాసపురము నందు బాబూదేవేంద్రవాధమిత్ర యను స్త్రీ డెడరు వివాహిత యగు తన పుత్రుని కుమారుడు మహమ్మదీయ మతదీక్షయిప్పించి, ఆ మె భర్త గూడ సహమ్మదీయ మతమును స్వీకరించునా లేక భార్యను పర్యవేక్షించునా యని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుయొద్దకు జిల్లాజడ్జియొద్దకు కేసుజేయగా నారు తమ కధికారము లేదనిరి. పిమ్మట నతడు తనపుత్రునిచే విలాసపురము మునసబుకోర్టులో డిక్లేటరీ దావాను దాఖలు చేయించెను. ఆమె యిపుడు ముస్లీమునామినీనై అనిపేరు పెట్టుకొనినది. ఆమె భర్తకు సమమచేసినగు ఆతడుకోర్టుకు రాలేదు. ఆమె తాను మహమ్మదీయమతదీక్షకునై కొంటినని కమిషనరు ఎదుట వాజూక్రమ మిచ్చినందున ఆమె కనుకూలముగ తీర్పుచేయబడినది. ఈ కేసువలన విలాసపురమునందలి హిందువులలో చాల కలవరము కలిగినది.

మంత్రివేత్త దావా:—ఫోటానాగపురమున సొక గ్రామమున నొకరి యీ నాములలో మంత్రివేత్తకు గూడ ఈనాము కలదు. మంత్రివేత్త పూజచేసి పశువులను ప్రజలకు భూతములును దేవతలును బాధింపకుండ చేయవలెను. ఒకని నెత్తిని గంపబెట్టి కనులకు గంతుకట్టి నీసికొనిపోదురు. అతడెవరి యింటికడ నాగునో ఆ యింటివారు మంత్రివేత్తలగుటకు దేవత లంగీకరించెనని యర్థము. అట్లంగీకరింపబడినవారు ఆ భూములననుభవించుటకు హక్కుగలిగియుండురు. వారు వంశపారంపర్యముగ తమవిధిని నిర్వర్తించుచుండవలెను. ఇట్లుండ సొక మంత్రివేత్త (పహను) చనిపోయెను. వానికొడుకున కాభూములు దఖలుపడినవి. వాడు సరిగా పూజచేయఁగలన పశువులు చని పోయినవి. గ్రామస్థులు డిప్రీకలక్తుకు అప్లి ప్లెయిగొనగా అతడు వచ్చి మరియొకనినియమించుటదని గ్రామస్థులకుకోరెను. గ్రామస్థులట్లాకని నియోజించి డిప్రీకలక్తుకు తెలుపగా నతడు 1-3-1911 వ తేదీని సనదు సుమె గాని అదివర కనుభవించుచున్న వారు భూముల నతని కివ్వరైరి. అతడు దావాచేసెను. పైని వివరింపబడిన రీతి నితడు దేవతలవలన నేర్పరుపబడలేదని ఈ నియోజనము చెల్లగూడదని ప్రతివాదులు వాదించిరి. కోర్టువారు వాదికి హక్కులేదనిరి. జూడిషుల కమిషనరుగారును పాట్నా హైకోర్టు వారును కూడ వాదికి ప్రతికూలముగనే తీర్మానించిరి.

వంట బ్రాహ్మణునిపై కేసు:—రామ్మే కంపెనీ యుద్యోగియగు పి. కే. రామస్వామయ్యగారింట పాల పూటు వాస్తవ్యుడగు కే. కే. సుబ్రహ్మణ్యుని అను బ్రాహ్మణుడు 1913 వ సంవత్సరమున వంటవాడుగా నుండి ఒకనాటి అధిరాత్రివేళ వెండిగిన్నెలు చెంబులు పట్టెములు మున్నగు వానిని బట్టలను తీసికొని వీధిలోపు తెరచి పోరీపోయెను. అతడు స్వగ్రామమునకు పోయి వాని నొక బొంబాయి వర్తకునకు విక్రయించెను. తెల్లవారి యింటివారుతెచ్చి చూచుకొనగ వీధిలోపులు తెరచియుండెను. బ్రాహ్మణుడు డగపడలేదు. వెదకగా వెండివస్తువులును బట్టలును పోయినవి. ఈ నెల 18-వ తేదీని రామస్వామయ్యగారి మిత్రు లొకరు తిరువలి క్షేత్రేయియందు ట్రాముబండిలో పోవుచుండగ వంటబ్రాహ్మణుడు దారిని నడచిపోవుచుండెను. అతడు పోల్చి వెంటనే క్రిందకుదిగి వంటవాని నడుగగా వాడు నిజము చెప్పెను. అతడు వాని సొక కనిస్తేబునకు స్వాధీనపరచెను. కనిస్తేబు వానిని స్తేమనుకు తీసికొనిపోయెను. అయ్యగుగారు వంట వానిని గుర్తించిరి. కేసు చేయబడెను. వానికి 6 నెలలు పైదు శిక్ష విధింపబడెను.

బిరోపామహాసంగమము

వాల్మీకి లాంగుగారు అధినివేశముల వారిని ప్రశంసించుట

(౧)

ఆంగ్లదేశపు కార్మికసైనిక సంఘములు సభ జరుగగూడదను నుత్తరవును ఖండించుట-గూస్ వాసా సమావేశము

(౨)

పార్లమెంటుసభలో హెండర్సనుగారి సమాధానము

(౩)

హెండర్సను గంగమున తీరముద్ధము-జాన్సు సేనలో సుహృద్వాక్యము-పెయిలులో వైనిక కాసనము

(రైలు రు ఏ జన్మి)

ఇండియా

హెండర్సనుగారి వాక్యములు.

లండను, ఆగస్టు 13.— హెండర్సనుగారి వాక్యములు గూర్చి పరిపూర్ణవాదమును జరపు నిమిత్తము ప్రజల మండి రమును ప్రస్తుతమునాటి నేతలమునాటి దోతనమునాటి ప్రతి పాదింపగా హెండర్సనుగారు తమ వాక్యములను నిర్వచించుట వెంటనే తేలిక. తనకు వ్యతిరేకముగ వాక్యము దిశములనుండి యు ఇదివరకెన్నడు కని విని యెఱుంగని రీతిని ప్రతీకలు తీ వ్ర విరుద్ధముల వ్రాయుచున్నవనియు, ప్రధానమంత్రిగారు ను, తక్కిన మంత్రులును ఈ వాక్యము నోజులలో తన పట్ల జూపిన ప్రవర్తన బాగులేదనియు న తి ణు తెలి వె ను. రాజీనామా నిచ్చిన వెనక తాను యుద్ధమంత్రివద్ద కార్యాల యమును విడువకుండనే తన రాజీనామా యంగీకరింపబడిన టుల “పాలుమాయక జెట్టు” ప్రపథమమున ప్రమరించుచుండె ను. కార్మికసభ ముగిసిన వెంటనే తాను ప్రధానమంత్రిగారి ని సందర్శింపగా వారు తమ కార్మిక పక్షపు అభ్యుత్తరము, యుద్ధమంత్రివద్ద సభ్యత్వము నొకదానితో నొకటి సందర్శిం చుకొన్నదని చెప్పిరి. అట్టి సందర్శనమున తాము చేయవలయు పని యొక్కటి మాత్రమే యున్నది. ప్లాకుహోము కాన్ఫరెన్సుయొక్క ప్రతిష్ఠా కథనము నిష్పన్ను చెప్పట జాతి శ్రే య స్సన కు మంచిది కాదు. కార్మిక సభ వారి కి తెలుపకుండ తాను కొంతసమాచారమును మరుగుపరిచి నటుల తనవైన నోపింపబడిన నేమనకు వారిటులు బదులు పలికిరి. తాను ప్యారిసునరమున సందర్శింపబోవన్నపు డా సంగతి తానుపయముకానున్న దినమునకు తొలకటి దినమున ప్రత్యేక యుద్ధమంత్రివద్దను నాలోచింప బడియుండగా బోసగ్గాగాను జూలై 30 వ తేదీ ప్రజలనుండియు సభసందర్శక ప్రయాణపు రేర్నాటులు మంత్రివర్గమువారి కెఱుకలేకనే జరుప బడినది తెలిపిరి.

అంత బోసగ్గాగారు ప్రవేశముగలిపిండుకొని ఇట్లరిరి. హెండర్సనుగారు ప్యారిసునకు బోవుచున్నారని యంత్రవర్గము వాఱుగుదురు. కాని ప్రయాణపు రేర్నాటులన్నియు పూర్తి యైన పిమ్మట నేవారి కాసంగతి తెలియవచ్చెనని వారు చురల నొక్క జెప్పిరి.

హెండర్సనుగారు తమవాక్యములను కొనసాగించు చు నిట్లు బలికిరి. ప్లాకుహోము కాన్ఫరెన్సు ప్రతిబంధక మైనది గాక గలహో సభయొయైన దానికి రావలయునను ఆహ్వానము సంకరింపకయ్యునని, తాను కార్మిక కాన్ఫరెన్సువాక సంఘము వారికి తెలిపియుండు సంగతిని తాను యుద్ధమంత్రివర్గము వారికి తెలిపియుండెను. తనసలహామీద మంత్రివర్గమున మిక్కిలి తీవ్రముగ వివాదము జరిగెను. అంత తాను రాజీనామానియ్య గోరెను. ఆగస్టు 1వ తేదీనాడు ప్యారిసునుండి సురలిన పిమ్మట తన స్థితిని గూర్చియు, కాన్ఫరెన్సునకు బోవుట మంచిదనుట కు తన కాగణములను బాయికు బాడ్డిగారికి నివేదించె ను. అంత లాయికు బాడ్డిగారు తన్నొక ప్రత్యేక మంత్రివర్గ మునకు రావలసినదని గోరిరి. తానటుల రాగా వారు తన్నొక గంటకాలము వ్యర్థముగ బయట నాగునటులజేసిరి. అంత బా డ్డిగారు తనకొక సంజేశమును బట్టుకొని బయట కేతెంచెను.

తాను మంత్రివర్గముతో మాట్లాడుటకు అధికారము గల దనియు అట్లు మాట్లాడనీయవలయునని పట్టుపట్టగా వారు లోనికి రానిచ్చిరి. లోన తన్ను గూర్చియే తీవ్రముగ మాట్లాడు చుండుటవలన తన మనస్సు మెచ్చకుండుటకై తన నటుల బ యట నుండగోరితినిని లాయికు బాడ్డిగారు తెలిపిరి. తానందు లకు తన యసమ్మతిని తెలిపెను. అంత మంత్రివర్గమునా రతని స్వార్థిను సందర్శనమును గూర్చి మాట్లాడిరి. రుస్సె దొరతనము

వారినుండి తనకు వచ్చిన తంత్రీవార్తను కాన్ఫరెన్సువర్గ జరుగ కుండుట నశ్యకసామి ద్రోహముకొంద జేరుమన్నదను దాని గుఱించి అతడిట్లు చెప్పెను. సభకు తాను కార్మికపక్షవారి కార్యదర్శిగా బోయియుండుటచేత నాసందర్శనమున దొరతన మువారి తంఱిని తెలియజేయుట తనకు న్యాయముకాదు. కేరెన్సీ గారికిని ప్లా కు హో ము కాన్ఫరెన్సు నకు ను సందర్శనములేదను తంత్రీవార్త తన కెన్నడును చేరి యుండలేదు. కార్మిక సమావేశము పూర్తియైన పిమ్మట పరాసు రాను బారి వ్యాధి తనకా తంఱిచేరెను. గుమ్మకొరతనమువారి స్థితి గాలవరకు మారదను సంగతిని తాను తెలిపియుండునని హెం డర్సనుగారు నొక్క రక్కాణించిరి. తాను న్యాయముగ నుప యోగింపగలుగు సమాచారమును కాన్ఫరెన్సునకు తెలుపకుండ నతనిని తా నెన్నడును యుద్దేశించి యుండలేదు. ప్లాకుహోము కాన్ఫరెన్సుయొక్క కథనమునంతటిని పూర్తిగ నిష్పన్ను తెలియజేయుట దేశీయ జేరుమనకు మంచిది కాదని చురల నొక్క జెప్పి హెండర్సనుగారిట్లు బలికిరి.

దేశమున నచ్చటచ్చట నశాంతి సంజ్ఞలు గనబడుచుం డుటవలనన, ప్లాకుహోము కాన్ఫరెన్సు సంగతి పూర్తిగ నంత మొందుటకు పూర్వము దొరతనమువారు కొన్ని కష్టముల పొల్పవలయునని తాను నమ్మియుండుటచేతను ప్రస్తుతము ప్లాకుహోము కాన్ఫరెన్సునుగూర్చి యెట్టి వివాదమును నెట్లు కొనకూడదు. యుద్ధము సాంతమగునటుల వికమత్వము నకలంబింప వలసినదని గోరుచు వారు తమ వాక్యములను ముగించిరి.

ప్రధాని ఉపన్యాసము.

ప్రధానమంత్రిగారు తమ యుపన్యాసమున నిట్లు బలికి రి. హెండర్సనుగారి యుపన్యాసమునందలి చిల్లన విషయము ల గూర్చి యెవ్వరెట్టిప్రాచుర్యమున యుద్ధమును విజయంత ముగ నంత మొందిండుట కైకమత్తము సభివృద్ధి జేయవలయు నని వారు కోరిన దాని కందఱు నిశ్చయించురు. హెండర్సను గారి వాక్యములలో సుస్పాటికపాలు అత్రస్తుతములుగ నున్న వి. ప్రజల సభవారు వానివై విమర్శింపకున్నారని నుతిండు త లంపక పోయి యుండవచ్చును. లండను నందలి కార్మిక సభకు పూర్వము మంత్రి వర్గ సభలో హెండ ర్సనుగారు జూపిన ప్రవర్తనమునబట్టి మంత్రి వర్గ ము వాదంతాను (తన్నుగలపి) హెండర్సనుగారు ప్లాకుహోము కాన్ఫరెన్సు జరుగునటుల తమ సామర్థ్యము కొలదిని ప్రయ త్నింపక మాననని అభిప్రాయపడిరి. హెండర్సనుగారి రాజీ నామాను రాజుగారంగీకరించినని తానెవని కంపు యుక్తమున తేల్చింపబడిన గుమ్మకు దొరతనమువారి తంత్రీవార్త ప్రకార ము రుస్సెదొరతనమువారు ప్లాకుహోము కాన్ఫరెన్సు నేమియు పాటించనట్లు నిదితరుగుచున్నది.

ఆ తంత్రీవార్తయే కార్మిక సభలో జరుపబడిన నిష్పన్ను జరిగిన దానికిని అప్పుడు జరిగి యుండబోవుదానికిని యేమియు భేదములేకుండ యుండునా? సామాన్య స్థితిని గూర్చి ప్రధాన మంత్రి గారిట్లు బలికిరి. రుమ్మనవైన్యములో జేతును మల యధాప్రకారము నుండు ప్రయత్నములు జరు గున్నవి. అందు మొట్టమొదట జేయవలయు ప్రయత్నము శత్రువుతో వైనికు లించుకయు కలియకుండుట్లు చేయుట. అట్టి సందర్భము ప్లాకుహోమునవర్గ శత్రువులతో గలసి సభ జేయుటకుంటె నెవ్వరు అపాయకరమగు పని మరియొకటి యుండజాలను. ఆ తీర్మానము మొదట అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రము లొనరించినవి. అనంతరము పరాసుదేశము గూడ అట్టి తీర్మానములనే గావించెను. అనంతరము పరాసు ప్రజారాష్ట్రమును, ఇటలీ రాష్ట్రమును, గ్రేటుబ్రిటనును

ఆ తీర్మానమునకే వచ్చినవి. (ఉత్సాహము.) సంది మరతుల జాతీయంతటి ప్రతినిధులచేతను తర్కింప బడ వలయునని మిత్రమండలివారిలో నలుగురు అభిప్రాయపడు చున్నారు. కార్మికల అధికారమును తీరస్కరించుటలోతా నే చిట్టచివర పురుషుడు (తీరస్కరింప డ ను ట) కాని కార్మి కులు జాతీయంతయు గారు. సందిజాతీ యంతటిచేతను గావించ బడవలయును. ప్లాకుహోము కాన్ఫరెన్సునకు గుమ్మ దొరతనము వారు త్రోవారులు గారని స్పష్టమయ్యెను. అట్టి దియే జరుగుచుండుటను జూచిన మనము మిత్రమండలివారి యెడలను ముఖ్యముగ రుమ్మదేశీయవారి యెడల ను మన కర్తవ్యము నిర్వర్తించినవారము గాకుండుము. (అత్యధికో త్సాహము.)

ఆస్కీవ్త్తుగారి అభిప్రాయములు.

యుద్ధమంత్రివద్ద సభ్యత్వమును కార్మిక కక్షకార్య దర్శిత్వమును గలిగియుండు హెండర్సనుగారి వ్యర్థకస్థితి ఆసంభవమని ఆస్కీవ్త్తుగారు పలికిరి. “సంబంధముగల అన్ని దేశముల ప్రజలచేతను సంది ఆమోదింప బడవలయు”నను లాయకు బాడ్డిగారి వాక్యము మిత్రమండలివారి దేశములన్ని టను మారుమోగలదు. ఏదియో నసందర్భపు సందిని గావించు నిమిత్తముకార్మికప్రతినిధులు ప్లాకుహోమునకు బోవవల చుకొని యుండలేదని వారు నొక్క చెప్పిరి కార్మిక కక్షవారి ప్రకటనము ప్రకారము బ్రిటిషు కార్మికులు తమ నుహోదేశీయములన్నియు నెఱవేరువరకును యుద్ధముచేతు నిశ్చ యించుకొనిరి. (ఉత్సాహము) అనంతరమా వ్యరహార ముంచి నేయబడెను.

హెండర్సనుగారి ప్రవర్తన; ప్రజాభిప్రాయము.

లండను, ఆగస్టు 14.— హెండర్సనుగారి శుభన్యా సము క్లిష్టముగా నుండి ప్రజల కాకర్షణీయముగ నుండలేదని సామాన్యముగ తలపడుచున్నది. అతనియుద్దేశములను గూర్చి యేమియుని వ్యతిరేకాభి ప్రాయము తెలుపబడలేదు.

ఒకపత్రికావిలేఖకు డిట్లు వా) రుచున్నాడు. ప్రజల సభలో ననేకులు హెండర్సనుగారి చరచరచును విచరముల నిచ్చిరని యాలోచించుచున్నారు. సభికుల యభిప్రాయము మాత్రము నిస్సంశయముగ లాయకు బాడ్డిగారి పక్షముననే యున్నది. సభంతయు పూర్తియైన పిమ్మటనే తనకు తంతి వచ్చెనని హెండర్సనుగారు చెప్పినసంగతి స్పష్టముగ లేదు. తక్కిన పేరాలలో నతడు స్పష్టముగ తాను రుమ్మదొరతనము వారి ప్రవర్తనమున మార్పుగలిగిన సంగతి నెఱిగియున్నటుల మాట్లాడుచున్నాడు. కారీదీవలన ప్రధానవాదనమున నేమియు మార్పు గలుగజాలదు. పార్లమెంటు సభ్యుడు విల్ థార్న్సె గారి నొక “డెయిలీ క్రానికలు” పత్రికా ప్రతినిధి సందర్శింపగా వారిట్లు అభిప్రాయమిచ్చిరి. “అనేకమంది తలచినదా: కంటె ను హెండర్సనుగారి వాక్యములను నెవ్వరు బలపీనముగ నున్నది.” వ్యక్తి పోగాటము దగుల్కానక బ్రిటిషు కార్మిక వాదులు తమ దృష్టిని విజయకాంక్షనే నుంచెదరు గాక యని తక్కిన పత్రికలనలె డెయిలీ మెయిలు పత్రికయు వ్రాసెను.

కార్మికుల తీర్మానము

నిచ్చటి సాయంకాలము కార్మికవాగుల కాన్ఫరెన్సు వాక సంఘమువారు ప్రజల నుండియుగో సమావేశమైరి. అందు హెండర్సనుగారుగూడ నుండిరి. వారి రాజీనామానంత ర సంగతిసందర్భముల నరము నిమిత్తము వారు నేటియుదయ మున సమావేశము కాదలచిరి. అంతరము కాన్ఫరెన్సు వాక సంఘమువారు కార్మిక సభ్యులును గలసి మరియొక సభజేసిరి. 21 వ తేదీ నాటి కార్మిక సమావేశమున మొన్నటి తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ నొక సవరణను ప్రవేశపెట్టవలయు పని కొన్ని వర్తకసంఘములవారు దలచు చున్నారు. ఈసందర్భమున నొకసంపు కాన్ఫరెన్సు వాక్య ములు గవవార్తములు. “రుమ్మదేశీయ వికరములన్నియు హెండర్సనుగారికి బాగుగ తెలియునను అభిప్రాయముతో మేము వారిసలహా ననుసరించితిమి. తేవున్న మాతీర్మాన మవ్యధా యుండియుండెడిది.”

యుద్ధమంత్రి వర్గము.

లండను, ఆగస్టు 13.—పత్రికా సంఘమువారిట్లు చెప్పుచున్నారు. బార్నిసు గారు యుద్ధమంత్రి వర్గసభ్యుడుగ నియమింపబడిరి. ఈ నియోజనముగాక ముందు దొరతనము వారి కార్మిక సభ్యుల సందికాగత వైకకంఠ్యముగ నతని కార్మిక ప్రతినిధిగా నామోదించిరి.

నెవిలు ఛాంబర్లెనుగారు

లండను, ఆగస్టు 14 — నెవిలులజేప్పుటకు జాతీయ సేనా కాభికు మార్పు సందర్భమున నెవిలీ ఛాంబర్లెను గారు తమ పదవికి రాజీనామా నిచ్చిరని తెలియవచ్చినది.

కాన్పురెన్ను తీర్మానమును మరల్చజూచుట.

లండను, ఆగష్టు 13:— హెండ్రస్సు గారిని దేశద్రోహిగా ప్రతిక లన్నియు దూషించుచున్నను, ప్రధానమంత్రి గారి పట్టి మోపిన మహా సేవములకు హెండ్రస్సు గారు ప్రజల హృదయములలో నుత్తమపు నియ్యకమును వేచియుండుట నుంచి దని అనేకు లభిప్రాయపడుచున్నారు. 21 వ తేదీని సమావేశము కాన్పురెన్ను కార్మికవాగులు 10 వ తేదీ నాటి తన తీర్మానమును మరలించుకొనెదరని తలపబడుచున్నది. అట్లు జరిగిన నీ విషయార్థములను కాగలరు. ఆ తీర్మానముంతటితో సంతమొందకున్న తక్కిన కార్మికసంఘములు దొరతనమునుండి యైనను, లేక తమపక్షము వారితో నైనను సంబంధమును మానుకొనవలసిన వారగుదురు. అందు మొదటిదే జరిగిన ప్రధానమంత్రిగారు మరల మంత్రుల సెయ్యకొన నిశ్చయింప వచ్చును. ఈ విషయస్థితివలన కార్మికులకును దొరతనమువారికిని ద్వంద్వము గలిగినది అది చాల అపాయకముగా మారగలదు. అందువలన జాతీయైకమత్యాగము దొరతనమువారు కార్మికులతో నాలోచించి యేదియో యేర్పాటుగావించిన బాగుగనుండగలదని దృఢము నిశ్చయింపబడుచున్నది. 21 వ తేదీనాటి కార్మిక సభకు బోయి ప్రస్తుతిస్థితిని పూర్తిగా విశేషముగా వారికి బోధించి జాతి తిరపునను, విశ్రాంతినివారి తిరపునను, లాయకు జాత్యగారు వారిని 10-వ తేదీనాటి తీర్మానము నుపసంహరించుకొన గోరవలసిన "డెయిలీ మెయిలు" ప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

గ్లాస్టో బహిరంగ సభ

లండను, ఆగష్టు 12:— బ్రిటిషు కార్మిక వైరిక ప్రతినిధి సంఘసమావేశమును జరిపించుకొనడము గూడే పలుకుతన యనవచ్చునని గనబరచు నిమిత్తము నిన్నటిదినమున గ్లాస్టో నగరముందు బయలు ప్రదేశమున నొక బహిరంగ సభ గావించబడెను. మెట్టెనాట్లు గారు వచ్చునపుడు సభికు లెల్ల కెండాల నెత్తి పాడుచు వారి నాదరించి. అతడిట్లు బలికెను:— మనశత్రులు కార్మికోద్యమమును భయపెట్టి పూకుహోము నకు బోకుండ జేయవలయునని దలచుచున్నారు నిన్నటిదినమునవారు తిరిగి ప్రత్యుత్తరము నందిరి.

బ్రిటిషు కార్మిక వైరిక ప్రతినిధికోద్యమమును వెంటనే ప్రధానమంత్రిగారు నులిమివేయ వలయునని అబ్బర్వయప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

వర్తక సంఘముల ప్రవర్తనము

లండను, ఆగష్టు 12:— లాయకుగార్లు గారికిని హెండ్రస్సు గారికిని నడచిన యుత్తర ప్రత్యుత్తరముల మూలమున ప్లాకుహోము కాన్పురెన్నును గూర్చి దొరతనమువారి స్థితి మనస్సు క్షమైనది. గత 15 దినములనుండియు దేశమునందన్ని ప్రతికల యందును విశేషముగ వ్రాయబడిన విచారములకిది తగిన ప్రత్యుత్తర మొసగుచున్నది. కాని ఆవ్యవహారమునందలి వ్యక్తిత్వమును లింకను విశేషము కాలేదు. హెండ్రస్సు గారు కృత్రిమముతో గాని అంతర్యామినితో గాని మాట్లాడునట్టివారు కాదని ఘంచి క్లిరీ ప్రతిష్ఠల గలిగియున్నారు. అందువలన నిండుకము కృత్రిమము లేకుండనే సంగతులు తప్ప డెబ్బిప్రాములుతో గ్రహింపబడినవి తలపబడుచున్నది. ఇది బహుశా హెండ్రస్సు గారు తన గుభిప్రాయముల స్పష్టముగ వ్యక్తీకరించ లేకపోవు ఆసవ్యభవతల గలిగియుండవచ్చును. కార్మికులకును దొరతనమువారికిని గల బలాబలముల నాడుకుంటుంటిడు ప్రయత్ని పూర్వకముగ నిట్టినరించి యుండుననుట యుండగలదు. కార్మికులలో కాంతిత్వ మంతగా ప్రబలమన్నదనుటకు తగిన నూచనలు గన్పింపవున్నవి. హెండ్రస్సు గారిది (ముగ మెట్టెనాట్లు గారితో) నేకీభవించుట సంభవముగ గన్పిచును. శుక్రవారమునాడు "మన జర్మను మిత్రులని" అతడు (మెట్టెనాట్లు) బలికెన వాక్యము లనేక విధముల ప్రతికాండనములకు గురియైనవి. ముఖ్యములగు కార్మిక సంఘములన్నియు నప్పుడే శుక్రవారమునాటి తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ సభిప్రాయ మొసగుటకు నిశ్చయించుకొనినవి. ఆ తీర్మానమును వర్తక సంఘములవారికి తెలియబరచుట వలనగాని, శందరియొక్క సమానాభిప్రాయమును గనుకనుటవలనగాని గూర్చి వేయవలయు నని వారు దృఢీకరించుచున్నారు. హేవలకు ఎల్లను గారు గాంధీర్షను ఆమెకా జేసి యుని కంపిన తంత్రి వార్తవలన నిష్పటికపడ్డ 15 లక్షల మంది వర్తక సంఘ సభ్యులు ప్లాకుహోము సమావేశము నాపివేయగలదులకు నావికాసంఘము, వారితో నేకీభవించుచున్నారని విదితమగుచున్నది. తీర్మానము నన్ని వర్తక సంఘములవారికిని గనబరచవలసినదని అడుగుటకు ఆగష్టు 20వ తేదీని మేము వర్తక సంఘముల నన్నిటి నాహ్వానింపనున్నామని అతడు పలికెను.

ప్రమాదములేని శత్రువిమానదాడి

స్వల్ప నష్టములు.

లండన్, ఆగష్టు 14:— సోమవారమునాడు జరిగిన విమానదాడి లండనుకు పోవుటకు పయనమై పోవుచుండెనని వైమానికులు స్పష్టముగ తెలియజేసిరి. అనేక విమానములు జర్మనుల కెదురేగినవి. వారింజూచి జర్మనులు హతాశుగ తాముపోవు మార్గమును వదలి సౌతెండు ముఖముగ బాంబులను బంపుచునే గిరి. సముద్రము ఖమునకుపోయిన పిమ్మట తక్కిన బాంబులు సముద్రమున పడినవి. మారిమాన విధ్వంసక శత్రువులు పారిపోవుచున్న ఈ శత్రువిమానములను చీకాకుపచి చుంచిపోయ మొనర్చిరి. మొత్తము సౌతెండులో 82 రు మృతులైరి. ఇందులో 13 గురు స్త్రీలు, 9 గురు పిల్లలు కలరు. 43 గురు క్షతగాత్రులైరి. ఇందులో 18 గురు స్త్రీలు, 12 గురు పిల్లలు కలరు.

ప్రాయ

జర్మను యుద్ధము.

హెండ్రస్సు యుద్ధముగూర్చి సవిప్లముగ తెలుపుట. జర్మనులు కోటాకుకోట్లుగ రణనిపాతులగుట. లండన్, ఆగష్టు 13:— హెండ్రస్సులో జరుగుచున్న ఘోర యుద్ధమును గూర్చి ప్రతికలు సవిప్లముగ ప్రకటింపుట లేదు. ఇట్టి వారుణ యుద్ధ మెన్నడును ఇదివరలో జరుగలేదని ఇటీవలి సమాచారములవలన స్థిరపడుచున్నది. శత్రువుల శక్తి ఘోరదళములు మనదళముకంటె ఎక్కువగనున్నను మనశక్తిని మించి యుండలేదు. దేశము నలు ప్రక్కలను ఎచట జూచినను ఆగ్ని జ్వాలల తో ను మియుముట్టు పోతోను నిండియున్నది. ముఖ్యముగ క్లెక్ కోర్సు అడవి, వివరునెను మైదానము, ప్రింగు కాన్సిలు, క్రిజెక్ బర్గలదగ్గర ఆగ్ని జ్వాలలు మిన్నలుమన్ను చరి ఖిలిపు గిబ్బుగాను తెలియజేసిరి. ఈ ప్రాంతమును కారుచియ్యరలె ఆగ్ని జ్వాలలు భయానకముగ నలుమూలల వ్యాపించుచున్నవి. శనివారమునాడు శత్రువులు తదేక దీక్షగ ఇంటి పుంజుములు దారుణముగ ప్రతియుద్ధ మొనర్చిరి. కాని మేము వారి ప్రయత్నము లన్నియు సుపూర్ణముగ విఫలమగు నట్లు జేసితిమి శనివారమునాడు మా సైనికులు వెస్తు హాకు కొండదగ్గర తమ స్థానములను బలపరచుకొను సమయమున ఖిరంగులను ప్రేయ్యవారి సాయమును కోరవలసినవైయు. ఇదేకాలమున నన్ను అబరి, పోలిగ్ అట విలో జర్మనులు సమకూడిరిని విమానములు సాంకేతికపు గుర్తులతో కలియజేసినవి. ఇది తెలిసినవెంటనే మాశత్రువులను జర్మనులపై బ్రయోగించితిమి. ఒక ప్రదేశమును జర్మనులు కందకపు పావలతోను బాంబులతోను తుపాకులతోను కుప్పలు కుప్పలుగ మృతులై పడియుండిరి. ఇంతయుది జర్మను లిట్లు మృతులై యుండుట ఎన్నడును ఎఱుగనని మావైమానికు డొకడు తెలియజేసినాడు. దీనికేసి జర్మనులు ఎంతచిత్రముగ వధించ బడుచున్నారో స్పష్టమగుచున్నది. దీని కింకొక దృష్టాంతముకలదు:— బ్యానిలిట లోయ యందు జర్మనులు సరుకునుచున్నారని మాశత్రువులదళములవారు తెలిసికొనిరి. మా ఖిరంగుల దండు వారిని కనుగొనక పూర్వమే రెండుపటాలములు ముందుజేసినవి. జర్మనులపై అతిభయానకముగ తలపడిరి. జర్మనులు వీర బ్రావరుండే నిష్పించుకొని పారిపోవుటకు ప్రబల ప్రయత్నములను గానించిరి. కొంచెము మంది మాత్రము మాబ్రావరుండే ప్రాణములతో పారిపోగలిగిరి. పటాలము లన్నిటిని పిండిపిండిగ జేసితిమి. మేము ప్ర డాక్రమించుకొన్న ఉన్నత ప్రదేశములు మాకు చాల పోకర్మముగనున్నవి శత్రువు లీ హోటు ను బాసి పారిపోవుటకు వీలులేదు. గాన జర్మనులు యజ్ఞపశువులవలె కన్యకులగుచున్నారు. స్వకక్షాధార్మమై తన దగ్గరనున్న ఆయుధములతో పోరవలసినదే గాని మానేసలవై గవిని భీభత్సము గానించుటకు జర్మనుల కెట్టి సదుపాయములేదు. గత శుక్ర శనివారములనాడు శత్రువులు అతిభయంకరముగ ఆగ్ని వృక్షమును గురిపించిరి. ఇదివరకెన్నడును ఇంతటి వారుకాగ్నిని మువైస్యములు భరించి ఎఱుగవు. వెస్తు హాకుదగ్గరనున్న స్థానములకై పోరుచున్న జర్మనులు ప్రత్యేకము పెల్లులచేతనే హానులుగాలేదని ఇటీవలి సమాచారములు తెలుపుచున్నవి. లంకామైర, ఉత్తర లంకామైర శత ఘోరదళమువారు శుక్రవారమునాడు శనివారమునాడు గురిత పుకుండగ జర్మనులను ఖిరంగులతో కాల్చినవరి. జర్మనులపై న్యయులన్నియు చెల్లెలవదనలై నవి. మూలబలములు ఈచెదిరిపోయిన పటాలములకు సాను మొనర్చరలసినవైయు. తిన్నగప్రతి యుద్ధమునందే ఈమూలబలములు దిగినవి. మాఉనికిపట్టు తెలి

యకుండుటచే వీరు సైనిక దుస్తులతో కొంతసేపు ఇటు నటు సంగరించిరి. పటాలము లన్నిటిని పరిహార్చితిమి. మావైమానికాధికర్మతను మించిపోరుటకు శత్రువులు జేసిన గొప్ప ప్రయత్నములగూర్చి ప్రస్తావించుచు గిల్లుగాగ్లు నుడివిరి.

శత్రువుల కోరికలు.

శత్రువులు చాల నలసిపోయిరి. యుద్ధ పరిమరసారమును దీనితోనే తేటగల యుగని నిశ్చయించుకొనిరి. పిల్లెము వెస్తు హాకు కొండలను కోల్పోయిన పిదప శత్రువు లెల్లు ఈ యుద్ధమును విజము లగుదురో నాకు తెలియవచ్చును. కాంతి నష్టములకైన సహించి మొండినైర్మముతో చేతికి జిక్కినంతవరకు నువలను చంప నిశ్చయించుకొన్నారు.

బ్రిటిషు నై మానికులు తీవ్రముగ పోరుట.

లండన్, ఆగష్టు 13:— ఆగ్రాను క్యాంబే రస్తా దగ్గరను, న్యూపోర్టు ప్రాంతమునను మావైమానికులు నాలుగుశత్రు విమానకాలలపై బాంబులను విస్తారముగ కురిపించిరి. శత్రువులు తమ విమానములతో మాపై తలపడుచున్నారు. 9 శత్రు విమానములను నేల గూల్చితిమి. 8 దిండిని లండను పార్లమెంటు తిమి. మావిమానములు 7 కాన్పించుటలేదు.

శత్రువులపోరు జరుగుచునే యుండుట.

పరాసువారు శత్రుముట్ట పలకు విఫలము జేయుట.

లండన్, ఆగష్టు 14:— గతరాత్రి పరావారిల్లు ప్రకటించిరి:— ఖిరంగులపోర తీవ్రముగ జరుగుచునే యున్నది. ఎయిలెనుకు దక్షిణమున మేము వైకోన్నకందకములను మరల తమ వశముజేసి కొనుటకు జర్మనులు సన్నాహమును మధ్య గొప్ప ప్రయత్నము లొనర్చి సుమ్ముల నాకందకములనుండి తొలగించుటకు ప్రయత్నించిరి. వారి ప్రయత్నము లన్నియు విఫలమయినవి. తూర్పుభాగమున మేము యుగని జేగితిమి. రీయ్యువై 850 పెల్లులు కురిసినవి. కొన్ని పెల్లులు అనియంతట నవియే అంటుకొను స్వభావముకలవి 4 గురు పాదులు నాతులైరి. ఇద్దరికి గాయములు తగిలినవి. ముప్పేరు, హుంబు కాల్చి లెట్టు, మ్యాసువడి కెరుప్రక్కలను, స్పాగోయి అటవియంగును ఖిరంగులపోరు దారుణముగ జరుగుచున్నది.

బ్రిటిషు వారి నివేదనము.

లండను, ఆగష్టు 13:— బ్రిటిషు వారిల్లు ప్రకటించుచున్నార గూడే కోరున కీకాన్యయన మేముక వైమానికపు నాడిని సలిపితిమి. వెర్మిలిసుకు తూర్పున మంయొక నాడిని సలిపితిమి. రుహ్య కుత్తరమున శత్రులొనర్చిన నాడిని మేము తిరిమివేసితిమి. ఈ ప్రము లొంబార్డి జెకులవద్ద శత్రుల ఖిరంగి యుద్ధము మరింత తీవ్రముగ జరిగెను.

పరాసువారి నివేదనము.

లండను, ఆగష్టు 14:— పరాసువా రెల్లు ప్రకటించుచున్నారు. రెండు ఖిరంగి నైస్యములను చెల్లెలుములో తీవ్రముగ పోరాడినవి. రెయ్యున్గడికి వాసున్యభాగమున ననేక ఫలములలో మానేగులవారు జన్మనపంపుల పొచ్చిరి.

గుమ్మా

రుషి యూ రుమేనియా విజయములు.

అనేకముగ కొంపలు కళగుట.

1100 శత్రువులుచేజిరుక్కుట.

రుషియను నాయునాక్ లిట్లు ప్రకటించుచున్నవి. రుమేని యలకు సాయము గావించుచున్న రుషియను వైస్యములు ఓక్మాగోజేటి ప్రాంతమున వెకుకు శత్రువులను సాగదోలిరి. కొన్ని కొండలను గూడ స్వాధీనము జేసికొని ఆవస్థుండనమును చేయుచునే యున్నారు. స్లోనికూ లోయయందు శత్రువుల ప్రతియుద్ధములను ప్రతిసాతముగావించితిమి. 800 మందిని బుడిచుకొనితిమి. పోస్కానీ ముఖముగ రుమేనియనులు మొండిగ పోరుచున్నారు. పోస్కానీ. ఆజూరు యిరుపదారికి పదమరగ ఒకప్రదేశమును బట్టుకొంటిమి. ఇంకొక ప్రతియుద్ధమును 500 నుండిమాచే జిక్కిరి

ఇటలీ

పోవుగారు మరల సంధికై ప్రయత్నించుట.

తిట్టడేకీయలకును, యుద్ధముచే మునాకిని సంధివిషయమై పోవుగారు మరల సంధికై యుండురి. ములకన సంధిసమస్య పరిష్కార మగుటకు ముఖ్యకరతులను తెలియజేయుదని పోవుగారు యుద్ధముచే మునాకి నందరిని కోరిరి.

అమెరికా

అమెరికావారి(ట్రాంకు) పొగయొడ మంచబడుట.

వాషింగ్టన్, ఆగస్టు 14:— రెవ తేదీని కంపానా య ను అమెరికా (ట్రాంకు) పొగయొడ మంచబడినది. సాయం ధలగు 4 గురు వైకులు, కెప్టెను అంతెగ్గామివై బంధీలుగ గొంపోబడినది తెలియుచున్నది.

తెలుగుదేశములకు విమానముల నెగుమతిజేయ గూడదని అమెరికావారి రాజ్యాపింతులు.

లండన్, ఆగస్టు 14:— తెలుగుదేశములు విమానముల నెగుమతి చేయుటను అమెరికావారి కనేకముగ లేఖల నంపు చున్నారు. తమకును లెవ విశ్రులకే ఈవిమానములను ఉపయోగించ నలయునను ఉత్తేజముతో తెలుగుదేశము లిట్లు కోరు చున్నారు. విమానముల నెగుమతి చేయకూడదని అమెరికా ప్రభుత్వము వా రాజ్యాపిందిరి.

చీనా

చీనావారి ఆస్తియొక్క జర్మనీవై యుద్ధమును ప్రకటించుట.

లండన్, ఆగస్టు 14:— ఆస్త్రియా, జర్మనీవై చీనా వారు యుద్ధమును ప్రకటించిరి.

టర్కీ

పలసెను యుద్ధము

బ్రిటిషువారు శత్రువులను చెండాడుట
పలసెను రణముఖమున మార్పులేవియు లేనది కై కోల్లో నున్న పయినీరు పత్రికా విలేఖకుడు తెలుపుచున్నాడు మాతేఖ్యలు అతిదారుణముగ శత్రువుల నురుమాడుచున్నవి అయ్యుధాగారిములను మందుకొట్టిన నాశనమొనర్చినవి. వైద్య, సాయపు కాకిల కర్రలను చల్లార్చినవి. తమవెనుక పంక్తు లలో పంటలను కొనికొనుటకు శత్రువులకు పీలులేకుండగ ఆకాశంగమును కలిగించినారు. రాష్ట్రేద్యమన్న తురమ్మ విమానకాలవై జూన్ 23 వ తేదీనిజయ్యరమగు వాడినల్పితిమి. మా విమానముల నెదిరి పోరుటకు శత్రువులు యత్నించలేదు. మావైమానికులు 1180 పానుల బొంబులను బరిపిరి. రెండు శత్రువిమానములను వారి విమానకాలలయందే నాశనమొనర్చిరి. ఇదే సమయమున జాపాకు ఈకాశ్యముగ నున్న తలకొరము దగ్గరనున్న శత్రుకేటములను, కట్టడములను ఆర్. ఎక్. ఏ. ఎస్. వారు ముట్టడించిరి. అచట మందుకొట్టు విస్తారము పాడై నది. 4 వ తురమ్మవైద్యముల ప్రధాన కార్యాలయములను జూను 26 వ తేదీని ఆర్. ఎస్. సీవారు ముట్టడించిరి. ప్రధా నకార్యాలయమున్న ఇంటిపై 50 బొంబులను ప్రయోగించిరి. చాలాప్రయత్నము కలిగినది. అనేకమారులు శత్రువులతో మాకానలి వైద్యములు విజయముగ పోరునల్పినవి. మా వైద్యములు తా త్కాలికముగ పోతున్నను శత్రువులను మాత్రము సర్వదా కలకంకెట్టుచునే యున్నది.

స్పెయిను

స్పెయినుదేశపు వివరమునీతి.

వైనికకాసనిము ప్రకటింపబడుట
మూలబలములు పిలువబడుట

మాడ్రిడ్ను ఆగస్టు 13:— స్పెయినుదేశమందంతటను వైని కకాసనిము ప్రకటింపబడినది. అందరును సమ్మెకట్టిరి. సంగతం తయ్యజూడ కొంతకాలము కానించుచున్నది. మూలబలము లన్నియు ప్రతిక్షణము అచటమైనవో పోరుటకుగారి అల్ల రులను అవంచుటకుగారి సిద్ధముగ నుండవలెనని ఆజ్ఞాపించబడి నది. అనేకచోట్ల అల్లరులు జరుగుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. రాజధానియందొట్టికలవరములేను. అంతయు శాంతిగనున్నది. రాష్ట్రీయ సేనాపతులకు సర్వాధికార మియ్యబడినది. కార్మి కులు అనేకముగ ఇంకను యభాప్రకారముగ పనిచేయుటకు నిచ్చగించుచున్నా నని ముఖపుచున్నారు. దొరతనమువారి సాయమును బడయుచున్న కార్మికులను మాత్రమే వార్తాప త్రికలయందు పత్రికాదీపములు పనిచేయుట కంగీకరించిరి. ఈ కార్మికులను కాపాడేది మని దొరతనమువారి రభయహస్త మిచ్చిరి.

స్పెయినులో సమ్మెలకు జరుగుచున్న యుండుట.

మాండ్రీడు, ఆగస్టు 14:— తొందరేమియు లేకుండగ గరి సాయంతనముకకు సమ్మెకట్టు జరుగుచునే యుండెను. కొత్తలవాండ్లు, గ్రాండ్వెనివాండ్లు మాడ్రిడ్లో పనిచేయు చునే యున్నారు. కార్మిలోనా, సాగోసాలు ట్రాములను నిలిపివేయుటకు ప్రయత్నించ అజేమియు కౌనసాగ లేదు.

దేశీయతంత్రీవార్తలు

(0)

ఇండియా దొంతనమువారి రాజకీయ సంస్కరణములు.

వంగదేశీయుల ఆత్మేషము.

కలకత్తా, ఆగస్టు 14:— ఇండియా కార్యదర్శి యగు రైటానరబిలు. ఈ మాంతుగు గారి క్రిందితంత్రీవాదము వంగ రాష్ట్రపు మహాజనసభవారు (కాంగ్రెసు కమిటీ) పంపిరి:— హిందూదేశముందు రాజోపు రాజకీయ సంస్కరణములను గూర్చిఇట్లుగట్టును ప్రభువుగారు ఇచ్చిన యుపన్యాసము చాల ఆకాశంకరముగ నున్నది. దేశీయ మహాజనసభవారి సంస్కరణముల ననుసరించి హిందూదేశముందు రాజకీయ సంస్కరణములను గావించవలెనని వంగరాష్ట్రపు మహాజన సభాసంఘమువారు కోరుచున్నారు. దీనికి వ్యతిరేకముగ విమర్శలను జేసినను భారతీయులకు తృప్తికరముగ నుండ నాలను.

వీరారు రాజకీయాందోళనము

బొంబయి, ఆగస్టు 14:— ఇటీవల మధ్యపరగకాలలో వికాసమునొందుచున్న రాజకీయాందోళనము గూర్చి వీరారు జిల్లాలో ప్రముఖులగు ప్రజాప్రతినిధుల సభయందు అమరా వతిలో (వీరారు) మధ్యపరగకాల ఫిపు కమిషనరు సర్. బెంజమిన్ రాబర్ట్సుగారు ఇట్లు ఉపన్యసించిరి:— ఈ యుద్ధ మే ఇండియాదేశమునకు మోక్షమిచ్చునది. భారతీయుల ఆత్మ యములన్నియు ఈయుద్ధపరియవసానము ననుసరించియుండును. కాన ఈ యుద్ధము జయకరముగ జరుగుటకు భారతీయు లందరును కత్తివంచన లేకుండగ సాయమొనర్చి తోడ్పడవలెను. కొంతమంది కొన్ని సంగతులను గురించి ఏమేమో ప్రస్తాపించుచున్నారు. దొరతనమువారి విధ్యుత్త ధర్మములకు అధ్యంత రము కలుగు కార్యముల నుపక్రమించెదమని వెలపించుచు న్నారు. ఇట్టి సమయమున వీరిట్లు గావించుట ఎట్టి నీతియో యోచింపవలయునని సర్ బెంజమిన్ రాబర్ట్సుగారు కోరిరి ఈ ఘోరసంగ్రామ సమయమున భారతీయులు తోడ్పడుట లేదనియు తమవారి దొరతనము వారిని వెలపించు చున్నారని తెలిసినచో కలిగెడు భావిఫలితములను జాగ్రత్తగా యోచించ వలయునని మిమ్ములనందరిని కోరుచున్నవాడను. ప్రపంచమున ఈ మూడువర్షములనుండి జరుగుచున్న సంగతులను ఎల్ల వారి కిని కొన్ని ఆకలు కలిగినవి. నేనువారికెట్టి యాత్మేషము జెప్పను, కొంతమంది తమ ఆత్మయములు నెరవేరుటకు వేర్వేరువిధానముల నవలంబించుచున్నారు. ఇదంతయు దొరతనమువారి విధ్యుత్త ధర్మములకు అనంతరమున కలుగ జేయుచున్నది. వీరిట్లు చేయుటచే ప్రజలకు దొరతనమువారి కార్యము పట్ల అయిష్టతకోపముకలుగుట కవకాశముగ నున్నది. ప్రజాత్మేషమునకై దొరతనమువారి శాంతయొశ్రమపడుచు న్నారు. ప్రజలపురోచ్చితై ప్రభుత్వమువారు ఉపయోగకరము ను, సక్రమముగ విధానముననుసరించిపాటుబడుచున్నారు. అట్టి ఎడల ప్రజలు దొరతనమువారి చర్యలను ఖండించుచు వారిని దూషింప దొడంగినచో ప్రభుత్వమువారి కెట్లుండును? ఇట్టి ఘోరసంగ్రామ సమయమున ప్రభుత్వమువారికి జేయవలసిన సాయమిదియో? ఈ రాష్ట్రములందు ఇట్టిదూషణ అధికారనిగో ధముజనినా? కెన్నడున లేదు. ఈసందర్భమున గతనంబరుమాస ములో ఈ రాష్ట్రములకు ఆవిసెంటుయ్యగారిని రాకుండగనిషే ధపును నైవోకటి జారీచేయబడిన దని మీకు తెలియజేయ వలసియున్నది. ఏసందర్భముననే నట్లుచేయవలసినదనినచో ఈ రాష్ట్రపు కాసననిరాజ్యసభయందును సరముగ తెలుపబడినది. వర్తమాన సమయమున ప్రజలిట్లు అసంత్పత్తిగ ను ప్రభుత్వమువారితో సఖ్యుతగ నుండకుండగ వారికి అనంతర ములను కలుగజేయుచుండుట మంచిది కాదనియు అట్టి భావ ములను అణచివేయవలెనని మేము యోచించితిమి. ఎట్లయినను అనివిసెంటుయ్యగారు తనతరపున అమరావతికి ప్రతినిధి నొక నినిపంపియుండెను. దానినిగూర్చి త్వరలోనే ముచ్చటించెదను. అనివిసెంటుయ్యగారు ప్రతినిధి ముఖముగ నుడిచిన వాక్య ములను మున్ను లేదు. ఇటీవల అదంతయు రగిలి ప్రజ్యిల్ల నారంభించినది. అప్పటినుండియు ప్రజలకును ప్రభుత్వమువారి కిని వైమెవ్యమును కలుగజేయుటకు కొంతమంది ప్రజల ప్ర యత్నములను గావించుచున్నారు. దొరతనమువారి ఉద్దేశములు చెడ్డవిగ ప్రజలకు బోధించబడినవి. పూర్వము దొరతనము వారు చేసిన కార్యములు కూడ చెడ్డతలంపుతో నూపించబడినవి.

ఇట్లు దురుద్దేశముగ నెంచి అల్లరులను కలుగజేయ యత్నించు చున్నారు. ఈవిషయమును గురించి మీతో నేను స్పష్టముగ ప్రస్తాపించవలసి యున్నది. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువై మోపబడిన నిండలను కొన్నిటిని వక్కాణించుచు బ్రిటిషు పరిపాలనము వలన దేశముగ నేరము లెక్కువగుచున్న వనియు, అండ్ దేశోపయోగము నిమిత్తము హిందూదేశపు వస్తుసంపదలను అంగ ప్రభుత్వమువారు సంగ్రహించుటచే భరతఖండమున దారిద్ర్య మెక్కువగుచున్న దనియు, బ్రిటిషు పరిపాలనము వలన భరతఖండ మార్థి కముగను, మానసికముగను మలమల మాడిపోవుచున్నదని ఆగోపించుట చాల ప్రమాదకరమని సర్ బెంజమిన్ రాబర్ట్సుగారు నుడివిరి. కతన కాసన ప్రయో గమును చేయుటకు నా కెంతమాత్రము ఇష్టములేదు. నేను కతనకాసనప్రయోగమును జేయుట కవకాశము కలుగలేదు. కాని అధికార తిరస్కారమును నూపించనాలను. మంచి ప్రభు త్వమువారికి విరోధముగ ఏమిచేసినను, జెప్పినను నేను అంగీక రించను. నేను సహించజాలను. దీనంతేదేయ నేన ఇట్టి వైప రీత్యములు జరుగకుండగ జాగ్రత్త పెట్ట వలయునని వాతించారులను కోరియుంటిని. ఇయ్యని వారు విధాయకము గ జేయవలసినది. నేనిపుడు నుడివినట్లు ప్రజ లాచరించవలెను వాతించారులు ప్రజలకు సాయమొనర్చుచో వారు తమ ధర్మ ములను నిర్వహించుచుండెదని నుడువదగునా? ఇదంతయు ఇ ట్లుండట అసంభవము. ముందట్లు ఎంతమాత్రము జరుగజాల దని వాతించాడు గ్రహించుకొందురు గాక!

నిర్బంధవాస దినము.

చెన్నపురి కార్యక్రమము.

రేపటిదినమున చెన్నపురిలో జరుగు కార్యక్రమణిక.
ఉదయము 9-30 గంటలకు చీనాబారు రోడ్డున 228 వ గృహమున స్వదేశీ అంగడి తెరువబడును.
సాయంకాలము 5-30 గంటలకు యాదిగుక ప్రదేశము లందు సభలు జరుగును.
(1) మైలాపూరు మాధవబాగు (లజ్జచర్చికోడ్డు) ఉప న్యాసకులు టి. ఆర్. వేంకట్రామశాస్త్రి; పేరి వారాయణ మూర్తి; పి. కే. టిలాంగు; నారాయణమూర్తి; రాజగోపాలా చారి; టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలయ్యారు గార్లు.
(2) తిరువలిక్కేణి గంగయకొండను మంటపము:— ఉపన్యాసకులు టి. వి. వేంకట్రామయ్యరు సి. పి. రాయస్వా మయ్యరు కే. ఆర్. శ. భాగవతు; ఎస్. ఎస్. సెట్లరు; వేంక టార్జరు; కంజివరము బ్రహ్మయ్య గారు గార్లు.
3- ఎగ్గూరు. వీరాస్వామి పిళ్ళవీధిలో బహిరంగ ప్రదేశము:— అధ్యక్షుడు చక్రయ సెట్టిగారు వక్తలు. గురు స్వామినాయకు ఏ. రంగస్వామయ్యగారు; కే. రామాను జము ఎస్. ఎస్. సెట్లరుగార్లు
4. పరశువాకము. అధ్యక్షుడు. పి. చంచయ్యగారు. వక్త లు- ఇ. దొరస్వామయ్యరు; ఎం. బి. కోలాటగారు; అన్నాజీ రావు; సుబ్రీ రామనాథుగార్లు,
5. జార్జిటవును. ఘోష్లేయందెరు. అధ్యక్షుడు ఎస్. కస్తూరిరంగయ్యంగారు. వక్తలు చల్లా శేష గిరి రావు. బి. శివరావు, ఏ. లక్ష్మీపతి ఎస్. కే. రాయస్వామి అయ్యరు జి. ఏ. నటేశు గార్లు.
6. నుంగంబాకము:— పర్యరాజ దేవాలయము. గాత్రి 7-30 గంటలకు అధ్యక్షుడు ఏ. రంగస్వామి మొదలయ్యారు గారు. వక్తలు జి. ఎస్. ఆగోపి, ఎస్. వి. భాండేకరు గార్లు.
7. రాయపేట పిటర్సుకోడ్డు, అచ్చును కోవెలలో పూజ ఉపన్యాసములు జరుగును.
8. ఎగ్గూరులో శ్రీలసమావేశము:— పోలీసు కమి షనుగోడ్డు- నారాయణ విలాసమున- వక్తలు రత్నా భాయి సుజాతినీ- చక్రయసతి- గురుస్వామినాయకు సతి- చంచయ్యసతిగార్లు-
9 రాయపురమునను చాకలిపేటలోను పెరంబూరులో ను గూడ సభలు జరుగును
రత్నాబంధనావత్సకతను మే మిదివరకే వివరించితిమి. దానివలన నెంతైన శక్తియు ప్రోత్సాహము కలుగును. గాన రేపటిదినమున నెల్లరును రత్నాబంధనమునకు గడంగదగునట్లు న్యాయండియాపత్రిక వ్రాసినది.
నెల్లూరు లంగారాగూ కార్యదర్శి యీ నెల 13 వ తేదీని మా కిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. కొందూరు ఎట్టేటుకు జాయంటు జమీందారుగానున్న దారువరపు వేంకట సుబ్బా రెడ్డిగారు తమ కుమార్తె వివాహ మహోత్సవ సందర్భమున నిచ్చటినము 500 మంది పేదలకును, ఈ దినము 500 మంది పేదలకును తృప్తికరముగ నన్న వాసము చేసెను.

వృత్తాంతములు.

(౧)

హిందూదేశమునకు వచ్చుచుండగా మృగమునకు శత్రుల దుండగముల మూలమున డక్కవర్తనపరిగారును, ఆరు గురు పిల్లలును, హెయిజను ఇ. రాబిన్సను కన్యకలును తమ ప్రాణముల గోల్పోయిరి.

ఆంధ్రమహాజన స్థాయిసంఘసభ:—ఈ నెల 18వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు, ఆదివారము ఉదయమున రాజమహేంద్రవరములో శ్రీ న్యాయపతి సుబ్బారావు పంతులు గారియింటిలో ఉపసంఘమువారిసభ జరుగును. ఇందు ఆరవ ఆంధ్రమహాజనసభ ఎచ్చట, ఎరుగవలసినది నిర్ణయింపబడును. భోజనాదివసతులు శ్రీ న్యాయపతి సుబ్బారావు పంతులుగారి ఇంటిలో ఏర్పరచబడును.

హిందూదేశ చక్రవర్తి సందర్శనము మొన్నటిదిగము (ఆగష్టు 18) సాయంత్రము లాహోరు నగరమున నొక బహిరంగసభ జరుపబడెను. లాహోరు ఆర్కింగు డెప్యూటీ కమిషనరు జాకబుగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. సంఘాధ్యక్షుడును, గౌరవ కార్యదర్శులును నుండిన సభ్యులును ఉపన్యాసముల నొసగిరి. స్థానిక కళాకారుల విద్యార్థులును ఉద్యోగియులును గలసి మొత్తముమీద రెండు వేలమందికి బలమున జేరిరి.

ఒక నీరుని సొకరై త్రేయన్దోగి ఆవమానించుట:—సర్వజన పూజ్యులగు వృద్ధులను వీరులగు పుత్రుల గన్నవాడు నగు సొక పతాను రావల్పండి స్టేషనులో రెండవతరగతి టిక్కెట్టును కొనిన గాని ఏ కారణమునో రెండవతరగతి బండిలో పోవీలుకావలసిన ఇంటర్మీడియేటు బండిలో పోవెనెంచెను. ఆ బండిలో నెడములేకుండెను గాన నాతడు యూరోపియన్ యూరేషియనులకు ప్రత్యేకింపబడిన బండిలో వెళ్ళెను. ఎక్కిన కొంతసేపటి కొక ఆంగ్లొండియను రైల్వేయన్దోగివచ్చి ఆతడునునీ రెండవతరగతి టిక్కెట్టును చూపినను తక్కువేయక ఆతని సామానుల నాబంధించి క్రింద కీడ్చివేసెను. అంతనానక్కుబండి వారకనికి/ గిరి. ఈవీరు పుత్రులలో సుమోనుడు ప్రాన్సరంగమున బ్రిటిషుసామ్రాజ్యముకొరకు పోరాడి ప్రాణములను పోత్యజించెను. ఇంకొకడు మెనపాటేమియా రంగమున పోరు సలుపుచున్నాడు. ఇట్టి వీరుల గన్నవాడు యువ వీరవరుడొకసామాన్యుడగు రైల్వే పరిజనుచే నట్లు పరాభూతుడు కావలసివచ్చెను. నాతని యంతరంగ మెంద భేదతపడెనో పరమేస్వరుక కలుక. ఎంతో గౌరవనీయుడయిన ధనవంతుడైనను విద్యావంతుడైనను పూజనీయుడైనను భారతీయుడైనంతనే ఆంగ్లొండియనులలోను యూరేషియనులలోను సామాన్య పరిజనులు గూడ నిట్లు కడు నిరసనను చూపుట నానాటికి చాల మితివీరుచున్నదని యొక ప్రతీక వ్రాసినది.

జలగండచికిత్స:—మాయి చెరువు మున్నగు జూతయములలో పడిన— (ప్రాణము వెంటనేపోదు. కాన తొందరపడి అంత్యక్రియలు జరుపరాదు. మనసిని వెలకిల పరుండబెట్టి డాపిరినాళము విప్పుచుండు నాచుకనైకి తీసియుంచి అదిచరలలోపలికి పోతుండా గడ్డుముక్తిండుగా నొకబట్ట కట్టవలెను. తలక్రిందను భుజముల క్రిందను ఎత్తుగా మెత్తలు లేక దిండ్లు పెట్టి తలవెనుక నిలిచి చీలచుండల క్రిందపట్టుకొని రెండును కలుసుకొనునట్లు వెనుకకులాగవలెను. కొంచెము గాలి లోపలికి వెళ్లించి ఆ పట్టుతో రెండు రెక్కలను గుండెకుమాయ నట్లు క్రిందికి నింపవలెను. ఇట్లు నిమగ్నమునకు 20 పర్యాయముల పొప్పున సొకంటు సేపుచేయవలెను. ఇట్లు జరుగుచున్నపుడు తక్కిన వారు తడిబట్టలు తీసిపోడిబట్టలు తొడగవలెను. వేడినీళ్ళబుడ్లనుగాని వెచ్చజేసిన యిసుకసంచులనుగాని ఇటుక బెడ్డలనుగాని పెట్టిపాదములను శరీరమునుకావలెను అట్లు కాచినశరీరమునకు వేడిఎక్కుగలదు. చేతులనుక్రిందికి మీదికి లాగువారు తమపని మానుగూడదు. ఇతరులు శరీరమునకు వేడిని కలిగించుచుండవలెను. గుండెవరకును శరీరమునకును కాచుచుండవలెను. దీనిని “సిల్వెస్టరు మెథడు” అందురు. తక్కిన పద్ధతులకంటె ఈపద్ధతి లాభకరముగా కనబడినదట. కాన 2 గంటలవరకు నిట్లువేడి పెక్కించుచుండవలెనట. నీట్లు కక్కివేసెదరని బోగ్గల పుండ్లబెట్టుట మంచిదికాదట. కొంచెము కదలిక కలుగగనే వేడిగానున్న సాముగాని గంజిగాని నీట్లుగాని పెట్టుచుండవలెనని రవి ప్రతీక వ్రాసినది.

ఇస్టింగ్లను ప్రభువుగారు హిందూదేశ సంస్కరణములను గూర్చియిచ్చిన ఉపన్యాసమును విమర్శించుచు “ట్రైబ్యున్ ఆఫ్ ఇండియా” ప్రతీక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.—యనమిప్పుడొక ట్రైబ్యుని హిందూదేశ రాజకీయవ్యవస్థను గాంచుచున్నాము. అది యంతాహవంతముగ నుండుటకంటె నెక్కుడు వింతగా నున్నది. మాకు తెలిసి సంతకరకు హిందూదేశ పరిపాలనముయొక్క ప్రాచీనము చక్రవర్తిగారియందున్నదనియు, అది పార్లమెంటు వ్యాగారూపంబుగానున్నదనియు విదితమగుచున్నది. చక్రవర్తిగారి కార్యక్రమావలంబనమును గూర్చి మాట్లాడుటకు పార్లమెంటు పక్షమున చెప్పవలసిన వాడుగనుండి హిందూదేశ కార్యదర్శిగారును చక్రవర్తిగారి ప్రతినిధిగా నుండుటవలనను ఇంక హిందూదేశ పరిపాలనాధికారిగ నుండుటవలనను రాజప్రతినిధిగా రును అధికారము గలిగియున్నాడు గాని మేమిపుడు వింతగంత చక్రవర్తి గాంచుచున్నాము. రాష్ట్రీయాధికారులు చక్రవర్తిగారి కార్యక్రమావలంబనమును గూర్చి తమ యభిప్రాయముల వ్యక్తీకరించుచున్నారు. వీరిట్లు చెప్పచుండుటకు పూర్వమే రావలయు రాజప్రతినిధిగారి అభిప్రాయము లేనియు సభికారవంతముగ తెలుపబడియు యుండలేదు. ఒకానొక రాష్ట్రీయాధికారి బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునకు చక్రవర్తియే లేకుంటు మాట్లాడుట మేము వింటిమి. హిందూదేశ రాజకీయస్థితినిగూర్చి ఇండియా సమామంత్రి మాట్లాడుట నిష్పడు చూచుచున్నారము. ఇస్టింగ్లను ప్రభువుగారు తమ వాక్యముల సనధికారముగ జెప్పుచున్నామనిరి. నిజము. కాని హిందూదేశ కార్యదర్శి అసధికారవంతముగ హిందూదేశ రాజకీయములగూర్చి మాట్లాడుగూడదు. అతడధికారవంతముగనైన మాట్లాడవలయును; లేదా అధికారముగల పార్లమెంటు తరపు దొరతనపు సభ్యుడగు హిందూదేశ మంత్రి మాట్లాడువరకు తన నోటిని మూసికొనియైన నుండవలయును. హిందూదేశ పరిపాలనమున చెడుఅలవాటులు తలచూపుచున్నవను విమర్శము మేము మెనపాటేమియా కమిషనరుని నిజేదనమున వింటిమి. హిందూదేశ రాజకీయాభివృద్ధిప్రాముఖ్య సమస్యనెంతవేగముగ చట్ట నియమములకు తెచ్చిన నంత మంచిదని మే మభిప్రాయపడుచున్నాము.

ఇస్టింగ్లను ప్రభువుగారి సంస్కరణముల సామాన్యముగ సంగీకరించుచు హిందూదేశ కార్యదర్శిని, హిందూదేశ దొరతనమువానికి గల సంబంధములనుగూర్చి మాత్రమా ప్రతీక తీవ్రముగ నిమర్శించుచున్నది. రాష్ట్రీయ పరిపాలకులకును, హిందూదేశ కార్యదర్శిగారికిని ఉత్తర ప్రత్యుత్తరము లభివృద్ధి జేయుటకే హిందూదేశ దొరతనమునాధిపతి మిగుల ప్రాస్థుతకు గావలదని ఆపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

కొండ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారి లేఖ. ఇది విపరీకాలము. చునకన్నియును విపరీతములే గోచరించుచున్నవి.

హోమరూలు స్వదేశీ యద్యములతో సంబంధముగల స్త్రీదరుల పేరులను తెలుపవలెనని డిప్రీట్ల మనసులకును సబుజ్జీలకును సంగ్రహలరు పంపబడెనని తెలియుచున్నది.

ఇట్టివానిని హోమరూలు సంఘమువారు లక్ష్యముచేయరను నిజమేగాని సి.వి. డీకాఖవారు చేయదగిన పనులకు విలక్షణముగాని పనులకు చేయుటకు న్యాయస్థానాధికారులను నియమించుట చాల కోచనీయును.

ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహ కోద్యోగుల బుద్ధిచాపల్య మెటులున్నను న్యాయస్థానములు మాత్రము నిష్కళంకముగ పనిచేయుచు ప్రజలవిశ్వాసమునకు పాత్రములై యుండెను. కావదొరతనమునారికి తోడ్పడుట కొరకేయైనను న్యాయస్థానోద్యోగు లిట్టికార్యములను సలుపకుండ తీవ్రముగ నిరోధించుట సముచితము. ఏలననీనినలనచాలాందరలు కలుగగలవు. తన న్యాయస్థానమున వాదించు న్యాయవాదుల రాజకీయ భావములను తెలిసికొని నానశక్యత జడ్జికి యేమియునులేదు. అట్టి జడ్జి న నాతనికి కలిగిన నేవో లోపమున్నదని మనము గ్రహింపవచ్చును.

సక్రమాందోళనము దోషము గాదనియు, దేశీయ మహాజన సభవారు నిర్ధారణ చేసినవానినే హోమరూలువారు కోరుచున్నవారుగాన వారాయాందోళనము న్యాయోత్తర వ్యతిరేక్తము కాదనియును నిదివరకు పలుసారులు నిర్ధారణ చేయబడినది. అట్టిహో హోమరూలు సభ్యులగు న్యాయవాదుల

పేరులను తెలిసికొనుట కీ యాతురత కలుగ నేల అట్టిహో మండలోన్నత న్యాయస్థానాధికారి యిట్టి అపూర్వచర్యకేల గడంగవలయు.

న్యాయస్థానముల మూలమున నీరమమును నొకతనమువారు గ్రహింప గోరకుట విశ్వసనీయముగాదు. వారికి సి. వి. డి వారుండనే యున్నారు. వారు నిరంతరమును కృషి సలుపుచు నే యున్నారగాన హోమరూలులో చేరిన స్త్రీదరుల పేరు లిదివరకే సి. వి. డి వారిగ్రంథములలో వ్రాయబడియుండునగాన నీ యు ద్యోగి త సంతకరకు తా నీ కార్యము నకు గడంగినట్లు కనబడుచున్నది.

కార్మిక వాగుల విజృంభణ. లండన్, ఆగష్టు 14:— సుధీకమునను కార్మిక వాగుల ఉపసంఘమువారు ప్రభుత్వమువారి కొక విజృంభణ యుండిరి. మరెన్ని హక్కుల నియంత్రణ గూడ కొరెదీనికి తోడు అన్ని దేశములయందు మూడులకు కూడ సమాన హక్కులను కలుగజేయవలయు ననియు ఇట్లొచ్చినవో అంతర్జాతీయ ఒడంబడిక స్థాపకమగుననియు పలనెత్తును స్వేచ్ఛావృత్తిగల రాజ్యము గావలదనియు తమ విజృంభణయందు తెలియజేసిరి. ఆఫ్రికాలో ఉష్ణప్రదేశములందు యూరపియను అధినిదేశములను, వైబ్రియాతో కలిపి ఒక స్వతంత్రపాలనముగల రేటుస్థరాజ్యమునలె నుండుటకు యమించవలెననియు దీని వ్యవహారముల నన్నిటిని నిష్పత్తుపాతముగ గల పంచాయితీవారు చక్క జెట్టవలెననియు కోరిరి.

మిస్సీస్సీపు మందిరము దావా:— కొహెనుగారిమందిరమును ప్రెండు- ఇను- నీడు సానైటీవాకిని, రెవరెండు క్రూటుగారికిని గూడతణఖా పెట్టిరి. తమకు రు 107583-0-0 లు కావలెనని సంఘమువారు దావాచేసిరి. రి నెలలు వాయిదా కావలెనని కొహెనుగారు కోరిరి. కోర్టువారు వాదుల కను కూలముగా తీర్పు నిచ్చి మూడునెలలు వాయిదా నిచ్చిరి. అననరమెనవో నపుడు మరల మూడునెలలు వాయిదా కొరవచ్చుననిరి.

ఒక సలహా. ఇటీవల ఆంధ్రమహాజన సభను నడుపుచున్న పెత్తన దారులు ఆలోచించి ఆంధ్రులకు రాజకీయ పరిష్కానము గలిగింపవలయునని తీర్మానించుకొని ముగ్గురు సంచార కార్యదర్శుల నేర్పాటు చేసినారు. వారిలోపము కొంతగలదు. మన పెత్తన దార్ల లోపమును కొంతగలదు. ఇండియా ప్రభుత్వము అననేమియో తెలియనివారు నూటికి 99 గురు ఉన్నారు. వారి యెదుట ఎన్ని యుప న్యాయములిచ్చిన నేమిలాభము? ఎన్ని సభలు చేసినను, ఎన్ని ప్రతికలలో వ్రాసినను ఏమిలాభము? నిజముగా మన పెత్తన దార్లు దేశము వృద్ధి గావలయునని కోరుదురేని ముమ్మాందు “ఇండియా ప్రభుత్వము” (Government of India) అను విషయమును గూర్చి వివరముగా తెలుగులో ప్రకటించి యెల్లరును చదువునట్లు ప్రోత్సహముచేయవలయును. అంతవరకును మన దేశములో సమగ్రమైన రాజకీయాందోళనము కలుగదు స్వరాజ్యవాది.

మదరాసు కార్పొరేషను నోటిసు 851

22-8-1917 వ తేదీ బుధవారమునాడు జరుగనున్న మదరాసు కార్పొరేషను యొక్క జనరలు మీటింగున తామిక్రింది తీర్మానము నుపపాదించుచుని మ-రా-రా-క్రీ, యస్. గురు న్వామిశైల్ గారు తెలియపరచిరి.

రిసెను భవనములో నొక భాగమునున్న గవర్నమెంటు పోస్టాఫీసుచే ఆక్రమింపబడిన స్థలము, ఇదివరకు స్థల కుశలముచే నిబ్బంది కనుచున్న డిపార్టుమెంటుల సౌకర్యార్థ మనసరిము కావున నా పోస్టాఫీసును అక్కడనుండి మార్చవలసినదని గవర్నమెంటువారిని కోరుటకు తగుయేర్పాటు చేయవలసినదని కార్పొరేషనువారు నిశ్చయించుచున్నారు.

మద్రాసు కార్పొరేషను జనరలు డిపార్టుమెంటు 14-8-1917 టి. విజయరాఘవాచార్య పెసెడెంటు.

THE GREAT WAR

Mr. Henderson's Explanation in the Commons

Mr. Walter Long's Tribute to Work of Colonies

British Soldiers' and Workmens' Committees

TITANIC STRUGGLE IN FLANDERS: HELL-FIRE RAGING

GERMANS SLAUGHTERED WHOLESALE: WHOLE RANKS BLOWN OFF

MARTIAL LAW PROCLAIMED IN SPAIN

[Reuter's Agency.]

Great Britain

THE HENDERSON'S EXPLANATION. Premiers' Contradiction.

Mr. Asquith's Speech.

LONDON, August 14.

THE FOLLOWING IS IN CONTINUATION OF MR. HENDERSON'S STATEMENT:-

When Mr. Henderson returned from Paris on August 1st he gave Mr. Lloyd George a full faithful statement of his position and his reasons for advocating attendance at the Conference. After that Mr. Lloyd George asked him to attend the Special Cabinet meeting but when he arrived he was told to wait and had wasted an hour when Mr. Barnes was sent out with a message for him.

He insisted on his right to address the Cabinet and was then invited in. Mr. Lloyd George explained that he was asked to wait outside out of regard for his feelings. He protested. The Cabinet then discussed his visit to Paris. Dealing with the charge of breach of faith in not quoting the communication from the Russian Government at the Labour Conference, Mr. Henderson pointed out that he attended the Conference as Secretary of the Labour Party, and it would not have been right for him, when speaking in that capacity, to quote a Government telegram. Mr. Henderson stated that he had never received the telegram from M. Kerenski dissociating himself from the Stockholm Conference. The telegram was received through the French Embassy after the Labour Conference had closed. Mr. Henderson emphasised that he informed the Labour Conference that the position of the Russian Government had been modified. He never intended to withhold from the Conference any information he was legally entitled to use. After re-emphasising that it was not in the national interest to tell the full story of the Stockholm Conference at present, Mr. Henderson concluded by deprecating discussion at present in view of the signs of unrest in the country and the difficulties, he believed, the Government must face before the Stockholm Question was finally disposed of. He appealed for unity in order to bring the war to a successful conclusion.

The Premier's Speech.

The Premier said that, whatever anyone might think of the major point in Mr. Henderson's speech, they would respond to his appeal for unity in securing victory. Three-fourths of Mr. Henderson's remarks were irrelevant and he did not think the House wished to comment on them. The Premier reaffirmed that the impressions left on every member of the Cabinet, including himself, by Mr. Henderson's attitude at the Cabinet meeting prior to the Labour Conference in London, was that Mr. Henderson would use his whole influence to turn down the Stockholm Conference. The Russian Government's telegram mentioned in the Premier's communication to Mr. Henderson intimating that the King had accepted his resignation, meant that the Russian Government had nothing to do with the Stockholm Conference.

Mr. Snowden asked the who wrote the covering letter? Mr. Lloyd George replied that it came from the Russian Embassy.

Continuing, he asked, did anybody imagine that if that telegram had been read at the Labour Conference it would not have made any difference? Proceeding, the Premier said, with regard to the general position, that there had been a change during the past few days. Efforts were being made to restore discipline in the Russian Army. The first step was to prevent fraternisation with the enemy. In these circumstances nothing would be more fatal than a conference with the enemy at Stockholm. That conclusion has been come to by the United States, which was a great democracy and by the French Republic, Italy, and Great Britain. (Loud cheers.) Four Allied countries had definitely concluded that peace terms must be discussed by representatives of the whole nation. He was the last man to disparage the power of Labour. But Labour was not the whole community, and peace must be made by the whole nation. It had become clear that the Russian Government was not responsible for the Stockholm Conference, and we should not be doing our duty to our Allies, least of all to Russia, if we countenanced such a project. (Loud cheers.)

Mr. Asquith's Views.

Mr. Asquith described Mr. Henderson's dual position as member of the War Cabinet and Secretary of the Labour Party as impossible. He declared that Mr. Lloyd

George's statement that "Peace must be approved by the people of all the countries concerned would be echoed through all the Allied countries and emphasised that the Labour Representatives did not wish to go to Stockholm in order to prepare a precarious peace. The Labour Party's declaration of policy (cabled on August 10th) showed that British Labour was determined to continue to fight until our great objects had been achieved (Cheers.)

The subject then dropped.

Public Opinions on Mr. Henderson's Attitude.

There is a general feeling that Mr. Henderson's speech was involved and unconvincing although no slur is cast upon his motives.

A radical lobby correspondent says that the majority of the House of Commons considered that he dealt too much with points of detail, and opinion in the House was undoubtedly in favour of Mr. Lloyd George. Mr. Henderson's statement that he did not receive M. Kerenski's telegram until after the Conference is somewhat obscure, as other passages clearly show that he knew of the change in the attitude of the Russian Government. However, this point is regarded as a misunderstanding in no way changing the main contention. Mr. Will Thorne, M.P., in an interview with the "Daily Chronicle," opened that Mr. Henderson's explanation was weaker than most people expected. The "Daily Mail," like other papers, is convinced that British Labour will not be affected by passing personal controversies, but will continue to devote its whole power to the single end of victory.

THE STOCKHOLM CONFERENCE.

Attitude of Trade Unions.

LONDON, August 13.

The correspondence between Mr. Lloyd George and Mr. Henderson clears up the position of the Government on the subject of the Stockholm Conference and answers the criticisms of the ambiguity of its attitude which have been uttered by all sections of the Press during the past fortnight, but the personal aspects of the incident are still mystifying. Mr. Henderson has the reputation of being straightforward and incapable of double-dealing. Hence it is assumed that there has been honest misunderstanding, probably due to Mr. Henderson's lack of clarity of expression. That he is deliberately provoking a trial of strength between organised Labour and the Government is regarded as improbable. There is no indication of the growth of Pacifism among the workers and it is unlikely that Mr. Henderson will more closely identify himself with Mr. Ramsay MacDonald, whose phrase "our German friends" in his speech at Friday's Conference has provoked widespread criticism. Important Labour Societies have already arranged to vote against Friday's verdict, which may be reversed by a referendum of Trades Unions or by general consent. Mr. Havelock Wilson has telegraphed to the American Mr. Gompers that the ballot which he, Mr. Appleton, and others have taken of the branches of the Unions, already shows that a million-and-a-half Trades Unionists favour the Seamen's Union in the boycotting of the Stockholm Conference. He adds, "we are convening a conference of Trades Unionists on 20th August to demand a referendum."

Reversal of Labour Conference Decision Suggested.

While many epithets like treachery are levelled at Mr. Henderson by the papers, the general tendency is to await his statement in the House of Commons before passing final judgment on the Premier's grave charges. It is hoped in many quarters that the Labour Conference on the 21st August will reverse the decision of the 10th, thus ending the crisis. If, on the contrary, the decision is upheld, the remaining Labour Ministers will be confronted with the alternative of withdrawing from the Government or their Party. In the former event, the Premier may decide on a general election. The dangerous feature of the situation is the possibility of estrangement, and it is strongly felt that, in the interests of National Unity, the Government should seek a solution by consultation with the Labour Party. The "Daily Mail" urges Mr. Lloyd George to attend the Conference on the 21st and explain the situation fully and frankly and ask, on behalf of the Nation and the Allies, for a withdrawal of the resolution of the 10th August.

TELEGRAMS

Possible Reversal of Labour Conference Decision.

The executive of the Labour Party met in the House of Commons last evening, the attendance including Mr. Henderson, and agreed to meet again this morning to consider the circumstances of his resignation. This will be followed by a joint meeting of the executive and the Labour Members. It is reported that some Trade Unions are considering moving an amendment at the Conference on the 21st August suggesting the reversal of Friday's decision. It is worthy to note in this connection that the Secretary of the Brassworkers' Society made the statement that, "we acted on Mr. Henderson's advice, because we considered that he had full information with regard to Russia otherwise the decision would have been entirely different."

The War Cabinet.

New Labour Minister Appointed.

LONDON, August 14. The Press Bureau says, that Mr. Barnes has been appointed Member of the War Cabinet. Prior to this announcement it was unofficially stated that Labour Members of the Government had unanimously approved his acceptance as Labour Representative.

THE LABOUR PARTY'S MEMORANDUM.

Palestine for Jews.

Tropical Africa to be Administered by an International Committee

LONDON, August 14.

In addition to the demands already announced in the memorandum prepared by the Sub-Committee of Labour Party's Executive as a basis for peace proposals of British Labour it also demands equal rights for Jews in all countries and hopes that an international agreement will be practicable whereby Palestine shall become a Free Jewish State. The memorandum suggests that all present European Colonies in Tropical Africa with Liberia shall be transferred to the league of Nations to be administered by an impartial commission as a single, independent, neutral African State.

Why Mr. Neville Chamberlain Resigned?

LONDON, August 14.

It is stated that Mr. Neville Chamberlain resigned in connection with the transference of recruiting to national service department.

BRIGADIER General A. C. Geddes will be asked to inaugurate a new recruiting department.

Mr. Walter Long on the Sacrifices of the Dominions

Tribute to Crown Colonies and Protectorates.

LONDON, August 14.

Speaking on the Colonial Office vote in the House of Commons Mr. Walter Long said that the fine part which the Dominions and Crown Colonies had played in the war required description. The part which the dominion troops had taken was well-known to the world especially to our enemies. They had made their mark whether they came from Australia, New Zealand, Canada, Newfoundland or South Africa and had shown themselves worthy of the best traditions of the British army. Greater praise could not be bestowed on any soldier. The Dominions had made great sacrifices in other directions. Many Dominions had suffered severely owing to the limitation of imports into the United Kingdom. He thought that many people failed to realise the greatness of the sacrifices imposed on the Dominions in this connection. They were bearing very heavy expenditure and simultaneously were called upon to bear over a heavy burden owing to the interference with their trade. Mr. Long paid a tribute to the magnificent patience and good will with which the Dominions had made this sacrifice. There was no foundation for any criticism that any part of the Empire had not done its full share in the war. Mr. Long pointed out the great difficulties of remote parts where frequently the natives were unfit even for labour battalions. He was constantly receiving proofs of admiration of native races for Great Britain and their loyalty to the King and devotion to British interests and on this point he read messages from East Africa, and the Indian Association of Zanzibar. Referring to the gifts in kind the Minister said that although many were small it was not the amount but the spirit of the gift that mattered. (Cheers.) Mr. Long emphasised that loyalty and trust in Britain should be encouraged and justified by our future treatment of the natives and conduct of affairs affecting them closely. (Cheers.) He mentioned that conscription had been enforced in British East Africa, Uganda, Ceylon, Straits Settlements and Malay States and was being considered elsewhere. Hongkong had found it unnecessary because every white man was already a Volunteer. The Crown Colonies had fully done their duty.

He paid a warm tribute to the patience, resignation and goodwill with which they also had borne the hardships of the import restrictions. With regard to German East Africa Mr. Long said it had sometimes been suggested that the campaign ought to be brought more rapidly to conclusion. He never realised until he had the assistance of those just returned from East Africa how stupendous were the physical difficulties and in our preoccupation with the Western front we sometimes failed to give full credit to the gallant men in East Africa whether Commanders, Soldiers or Natives; the latter were performing most invaluable work as carriers.

Mr. Long paid a tribute to those overseas civil servants who had refused commissions and who were carrying on quietly in often dull and dreary tasks.

Mr. Long said he regretted that Australia had not been represented at the Imperial Conference but rejoiced that a great step had been taken by the direct representation of India. The overseas representatives frequently expressed to him the hope that the resolutions they had

TELEGRAMS.

to the chemical examiner. The Association is considering the suggestion made by the Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya at a recent mass meeting of the Marwaris to start companies on limited liability principle for the supply of pure ghee.

Bombay

Indian Defence Force.

Bombay Exemption Tribunal Proceedings.

BOMBAY, August 14. The Bombay Exemption Tribunal yesterday exempted eight firemen of the Bombay Fire Brigade up to the 31st December next. Exemption from general service was granted up to 31st December to Mr. Davis of J. D. W. Jones & Co., Mr. Stalley, an Engineer in the employ of Polonji Dedulji & Sons, building contractors, and Mr. W. Battersby Parks, resident joint partner of Messrs. Ford Rhodes & Parks, Chartered Accountants. The Tribunal exempted Mr. Solomon Judah, solicitor, from general service and Mr. Chadwick of the Royal Insurance Co., Bombay, from general service up to 31st December. The case of Mr. Dudgeon of Houghtons was again held back for ascertaining from the Calcutta Tribunal what service the two Calcutta men of the firm were liable for. The Tribunal then adjourned.

Lord Islington's Speech.

The "Times of India's" Comments.

BOMBAY, August 15. The "Times of India" commenting on Lord Islington's speech on reforms in India says:—We seem to be passing through a phase of Indian polity that is more curious than edifying. As we understand it, the supreme responsibility for the Government of India vests in the Crown and is exercised through the Parliament. The authoritative exponents of the Imperial policy are the Secretary of State for India as the spokesman of the Parliament and the Viceroy and Governor-General of India as the representative of the King in India and the head of the Indian administration. But we have been witnesses of the curious spectacle of Governors of Indian Provinces expounding their views on the Imperial policy in India whilst we have had no authoritative declaration from the Viceroy. We have heard one Provincial Governor talking of his rule as if there were no Sovereign of the British Empire. Now we have the Under Secretary of State for India making a pronouncement on Indian polity. Lord Islington, it is true, prefaced his remarks by saying that he was not speaking in his official capacity, but the Under Secretary of State for India cannot speak in a private capacity on Indian questions. He ought either to speak in his official capacity or hold his peace until the authoritative spokesman of the Parliament in such matters, that is the Secretary of State for India, has given expression to the views of the Government of which he is a member. We have recently read in the report of the Mesopotamia Commission acrid criticism of practices which have grown up in the administration of India. The sooner this all important question of the development of Indian polity is brought back to constitutional principles the better.

The "Times of India" proceeds to express general appreciation of Lord Islington's suggestions, but sharply criticises the suspension of the judgment regarding the relations between the Secretary of State for India and the Government of India and says to increase the correspondence between the Provincial Government and the Secretary of State would be to keep the Government of India in humiliation and impotence in regard to the latter.

United Provinces

Allahabad Municipal Resignations

The Commissioner's Refusal to Accept Them.

ALLAHABAD, August 14.

The Hon'ble Mr. H. C. Ferard, Commissioner of Allahabad, C. I. E., in refusing to accept the resignation of Messrs. Shamal Nehru and Mr. R. D. Agarwala who were the other day elected to two Hindu vacant seats on the Allahabad Municipal Board writes:—They tender their resignations as a protest against the way in which the Municipalities Act is being worked. This was a repetition of the reasons given by a number of members who resigned en masse from the old Board in 1916. Mr. Shamal Nehru as one of them himself had made his protest then. His action in standing again with deliberate intention of resigning at once seems a regrettable trifling with Municipal election procedure which tends to obliterate what element of dignity there was in his original protest. I am still in hopes the party which resigned in 1916 will recognise it is due to the true spirit of local self-government and incidentally to the credit of Allahabad to take a share in Municipal burden and ask for consideration of alleged grievances from that more becoming position. Mr. Ferard then went on to say that in order to relieve the Board of constantly recurring work and worry of these futile elections he would not accept the resignations for the present and remarked any difficulty regarding the quorum would be more than counterbalanced by the cessation of a running fire of infructuous election proceedings which must be an annoyance to the Board in carrying out their important municipal responsibilities.

Central Provinces

CHIEF COMMISSIONER OF CENTRAL PROVINCES.

On the Political Situation.

His Honour's Threat.

BOMBAY, August 14.

At Amraoti (Berar) on Saturday addressing a representative gathering of leading residents of the District the Chief Commissioner of Central Provinces, Sir Benjamin Robertson, spoke on the recent development of political agitation in the Province. He said that when war means everything for India and its whole efforts should be de-

voted to its successful prosecution, things are being said, by certain persons and certain action is being threatened which will hamper the Government in its supreme duty. He wished them to consider whether that was a reasonable part for India to play in the great contest "as sensible man." He said "I want you to consider what the effect will be if it comes to be said of India that she did not put the war first in all she thought and did at this time of life and death struggle." Continuing Sir Benjamin said that the past three years happenings in the world had naturally raised some aspirations and he was not unmindful of the attention which they must claim, but when it was found that a certain section were trying to press these aspirations by methods which can only hinder the Government in its task, when things are said which have the effect of unsettling peoples minds about the intentions of the Government, when persons were found devoting their energies to cavilling at all that the Government had done and was doing for the advancement of the country on practical and well ordered lines", he said "let us pause and think whether this was the way to help to win the war". Continuing Sir Benjamin said:—"In these provinces the manifestation of this spirit of cavilling and of factious opposition, for it is really opposition, has not been hitherto prevalent. I may refer to the episode which took place last November when the administration found it necessary to pass an order excluding Mrs. Besant from the provinces. The circumstances in which the order of exclusion was passed and the reasons for it were fully stated in the Provincial Legislative Council. It was considered right that we should not allow this spirit of discord, this hampering of Government, to grow up in the province at a time like the present. Mrs. Besant however sent a delegate to Amraoti and pronouncement was made to certain statements to which I shall make some reference presently. As I publicly stated at the time this announcement had little, or practically no effect in Berar when it was delivered, but latterly the agitation which it was intended to promote has begun to show itself, and there had been indications of an uncertain nature that an attempt was being made to stir up discord between the Government and the people, and aspersions were being cast not only on the intentions of the Government but on its actions in the past, which are intended to create mischief and about which it is necessary that I should speak to you plainly. Sir Benjamin then quoted some of the aspersions cast against the British Rule in India, and showed how false and mischievous it was to say that the British Rule had led to the increase of crime or that the increasing poverty in India was due to the exploitation of the country for the sake of England, or that British rule is starving India materially, also mentally and concluded thus:—

The Threat.

"I wish you to understand that I am the last man to wish to embark on a policy of repression. I have happily thus far had little occasion for taking repressive measures, but I cannot allow the authority of the Government to be set at naught, and I must see that things are not said or done that are against the interests of good Government. It is on this account that I have called the attention of the Watandars to the duty that devolves upon them of maintaining these interests. Can it be said for one moment that any Watandar is doing his duty in this respect when he has given his support to people who can speak in the way I have just mentioned? It is quite out of the question. And I want the Watandars to realise that it cannot be permitted.

(o)

BRIEF TELEGRAMS.

Two members of the crew including one apprentice were drowned by the stranding of a salt vessel on the Maldives.

In all 191 young Indians have up to now joined the Indian Defence Force from the District of Malabar. Classified according to caste they are 77 Nayers, 67 Brahmans, 46 Thiyyas and 1 Moplah.

Mr F. B. Evans, I. C. S., the District Magistrate has notified each applicant that a medical examination of all applicants resident in the Malabar district will take place at 8-30 a.m. on the 21st August at the Municipal Hospital, Calicut.

Information received at Bombay by cable shows that the following passengers en route for India via the Cape have lost their lives owing to enemy action at sea. Rev. and Mrs. Duckworth and their six children. Miss Helen E. Robinson.

His Majesty the King-Emperor has sanctioned the following appointments to the Order of Hospital of St. John of Jerusalem in England for work in connection with St. John Ambulance Association in India:—Maharaja of Datta, Raja of Bastar, Maharaja of Sarguja.

Major Cope, I. M. S., Director, Botanical Survey, has completed enquiries with a view to obtaining increased area for the cultivation of cinchona in Madras, Bombay and Burma and it is understood that he will shortly visit Assam in the same connection in addition to the Punjab.

Vernacular translation of the notice issued by Major Hepper Agent, G. I. P. Railway was distributed to the strikers yesterday. A deputation of fourteen gentlemen who are leading men of the communities from which workmen are drafted, will wait on Major Hepper to-day with a view to arrive at an amicable settlement.

Latest Telegrams.

[REUTER.]

LONDON, August 14.

PETROGRAD:—M. Kerensky to-day revived the scheme of holding a great State Conference at Moscow including all parties, classes and communities. It will be held in Kaemlin from August 25th to 27th and about a thousand persons will participate. M. Kerensky will open the conference with a comprehensive exposition on the situation.

After Mr. Long had spoken Lord Henry Cavendish Bentiack advocated the appointment of a Royal Commission to inquire into the resources of the Crown Colonies.

Sir George Toulmin said he considered their development more important than preference.

Mr. Macmaster declared that there was strong opposition throughout the Empire to the retrocession of German Africa Colonies and the Pacific Island.

Mr. Steel Maitland, Under Secretary to the Colonial Office, replying to the debate said that money, not knowledge of resources was what was required for development of the Crown Colonies. He referred to the difficulty felt at the present in obtaining expert members of the proposed Imperial Development Board and dwelt on the extraordinary way in which the resources of the Empire had been organised for war service. Henceforth it would be possible to develop resources enormously for peace or war. The vote was adopted.

Reuter's learns from a trustworthy source that German are most uneasy about Poland owing to a storm over the arrest of the Polish General Pilsudski and the failure of the attempt to recruit Poles. In this connection it transpires that out of six thousand Polish Legionaries less than fifteen per cent took the oath of allegiance. The Savagery of Germans in Belgium has again been illustrated by the fate of a Belgian athlete Van Wentrergen who was shot at Oudenarde on a charge of espionage after he had been dragged through the streets at the end of a long chain. His guards grossly maltreated him and spat in his face. Van Wentrergen was most courageous and made no complaint.

UNCORRECTED.

LONDON, August 14.

The Press Bureau announces that the Grand Committee has made arrangements for Irish Convention on August 21st to discuss schemes of the Dominion Type.

News from Spain is scrappy but there are indications that the situation is serious. Latest telegrams speak of order being restored at Barcelona and Saragossa by stringent measures. Numerous arrests have been made. Strikers blew up railway near bilbao with the result that full over the embankment. No mention is made of casualties. At another place railway line was removed.

PETROGRAD. Sixty persons have been killed and 150 injured in a collision between a passenger train and a goods train midway between petrograd and Moscow owing to the pointsman error heavy artillery and rifles fire repulsed enemy attack east of Westhock. We improved our positions on the right bank of Stenbeck.

Enemy twice attempted raids east of Laventie. He was immediately driven out. The Portuguese after sharp fighting repulsed raiders estimated at three companies strong east of Neuvechappelle. Despite enemy's of aggressive tactics our long distance aeroplanes reached and bombed their objectives and opened machinegun fire on the infantry. We brought down seven and drove down four enemy machines. Two of ours are missing.

Labour executive has passed vote of confidence in Mr. Henderson. Telegram was read from Stockholm stating that conference would be consultative and not mandatory. Executive passed a resolution expressing the opinion that the Labour Party should be represented at the forthcoming conference in order that the party's opinions should not be misinterpreted and misrepresented and regretfully nothing the Government announcement of their intention to refuse passports. The foregoing resolution will be submitted for endorsement at the adjourned Labour Conference on the 21st instant.

Last night French communique reported artillery duel on occasions very violent in Belgium and on both Banks of the Meuse, enemy raids at various points were easily repulsed.

సాత్విక నిరోధమున కొక నాటిక

మార్గదర్శి యగుట

వెల్లూరులో ననసంస్థ యగు శ్రీమతి ఎన్. కన్నయమ్మయన బ్రాహ్మణేతి నాచుననే వెల్లూరు హోమయూసు సంఘాధ్యక్షుడైన కొక లేఖ వ్రాసెను. "హోమయూసు సంఘ నాకు నేడే తెలిసినది. ఖునుకు విమయమును తెలుపని కారణముననే శ్రీలలో చాలనంది వీని వెల్లూరుకు వచ్చెను. నేను తక్షణమే హోమయూసులో చేరితిని. నేడే నధ్యక్షుడును నీయు ఆనధలో సాత్విక నిరోధ విమయము చర్చింపబడుననియు నాకు తెలిసినది. నేను నదిని గజాలము గాని సాత్విక నిరోధ విమయమున చర్చించు పని లేకుండు వెల్లూరును నాని నేక ప్రముఖ నంధింపవలెనని నేను కోరెదను. యు నాయకు తీర్పుయు మున నాలోచించియే నిర్ణయించెదెది. యము నేరుగా నాలోచించి ననన మేదియును నాకు కనిపెదను. నాయకులు నిర్ణయించెదెది క్రింది సాచిండుటయే యను ముఖ్యకర్తవ్యయు. శ్రీలయకు నేను నిర్ణయించి నిర్ణయించునందు నేను కొని నీని యిదియే. నిర్ణయము వెల్లూరు నిర్ణయించెదెది మును నిర్ణయించున ననునందుటయే చివ్వుల కర్తవ్యము. కాన నేను తీర్పు ఇచ్చి నే సాత్విక నిరోధమున చేసెదెదెది. వీనినలన కర్తవ్యములననే నేనెరుగుదును. కలనాని నంధయు నిరోధులనెదెదెదుట నిర్ణయించెదెది కొట్టుమున లోనక గోరు. కాని సాత్విక నిర్ణయమును నాడవలెను యుండవలెను. నేను నాలోచించునందు నంధింపవలెనని నేను తెలుపెదెదు. ఎన్. కన్నయమ్మ - వెల్లూరు 12-8-1917." ఈ లేఖను సభలో చదువగా నందరు నిధికోర్కావాదములపై ఆనధలో జనుగమును నుండెల కాంగ్రెసుసభలో సాత్వికనిరోధ ప్రార్థనమును బలపరుచుటకు నిశ్చయించునని తెలియుచున్నది హోమయూసులో పత్రిక వ్రాసెనది.

TELEGRAMS.

passed would not be pigeonholed and he had assured them that he would do his best to ensure that effect was given to the resolutions as soon as possible. Referring to imperial preference he said that the question was not rendered less difficult by the war. Obviously any policy of preference must be so framed as to meet the views of the Allies. The subject demanded continued consideration. The Prime Minister had appointed a committee of Ministers and representatives of all departments concerned with himself as President with the object of reporting on the best methods and machinery whereby effect could be given to the body of the resolutions. The task was not easy but it ought to be undertaken and he was directed to say that the establishment of this Committee at any rate gave evidence of Government's intention to take all steps it could to give effect to the resolutions of the conference.

Mr. Long concluded:—I believe the result of the conference will strengthen our prosecution of the war and help us to take some steps after the war to reap the full advantage of the lessons we have learned to make the Empire stronger and more powerful than before the war. Discussion at the conference was carried on in a spirit of toleration. Every Overseas Minister showed high patriotism and an unselfish desire to promote the interests of the Empire. For example in the matter of islands in the Pacific and African Colonies nothing struck me so much as the determination of the representatives not to dogmatise or attempt to lay down law by saying that this or that must be done. What they really desired was that we should realise here how strong their feeling was but that it did not originate in a desire for increased territory or any question of that kind. Their desire was that after the war there should be permanent peace in the world and security for the Empire. The knowledge we have of past efforts of the Dominions and Crown Colonies together with the experience we have gained at the Imperial War Conference all show that in the supreme moment of our national history the whole Empire is one and prepared to use its resources to make combined effort to secure final and complete victory. (Cheers.)

Premier Kerensky's Cordial Reply To King George's Message.

LONDON, August 14. PETROGRAD.—M. Kerensky replying to King George's message has telegraphed: "On behalf of Provisional Government and Russian People I express to Your Majesty their gratitude for the message of goodwill on the threshold of the fourth year of war. I am certain that the Russian people will find the necessary strength to surmount the grave trials of the present time and conduct the war to an end worthy of the terrible sacrifices made by every nation struggling for right versus might".

Open-Air Demonstration in Glasgow. Mr. Ramsay MacDonald Jubilant.

LONDON, August 13. An open-air demonstration was held at Glasgow yesterday to protest against the prohibition of the British Committees of the Workmen's and Soldiers' Delegates' Conference. Mr. Ramsay MacDonald, who was received with the singing of the "Red Flag", said:—"Our enemies tried to bamboozle the Labour Movement not to go to Stockholm. They got their answer yesterday." The "Observer" calls on the Premier to grapple with the British Workmen's and Soldiers' Delegates' Movement immediately.

Trade Figures.

LONDON, August 14. Exports for July show an increase of 3510578 Sterling in value and imports of £1349987 as compared with the figures for July 1916.

Australia

A Coasting Steamer Missing.

LONDON, August 14. MELBOURNE.—The coasting steamer "Malunga" bound for Brisbane and Adelaide has been missing for ten days. Searches have been made without result. The "Malunga" carried a crew of forty and several passengers.

America

Export of Aircraft from America Prohibited for Neutrals.

LONDON, August 14. Neutrals are showering orders into America for aeroplanes at such rates that in order to conserve supply for itself and its allies the American Government has prohibited export of aircraft.

An American Tank Steamer Sunk.

LONDON, August 14. WASHINGTON.—The American Tank steamer "Campana" was sunk on the 6th instant. It is believed that the Captain and four of "Campana's" armed guards are prisoners on the submarine.

Spain

A Crisis in Spain. Martial Law Proclaimed. Reservists Called Out.

LONDON, August 14. MADRID.—Martial law has been declared throughout Spain. The strike had assumed the character of a general movement with a revolutionary tendency. The calling up of Reservists has been authorised to prepare for emergencies. Disturbances have been reported at different points. All is quite in the Capital. The military authorities in the provinces have been ordered to

assume complete control. It is stated that the major part of the labouring classes is anxious to continue work. The only newspapers appearing in Madrid are those employing non-union labour to whom Government protection has been promised.

Spanish Strike Continues.

LONDON, August 14. MADRID.—The strike continued last evening peacefully. Bakers and gas and tramway workers are still working in Madrid. A feeble attempt to hold up trains in Barcelona and Saragossa was easily suppressed.

Italy

Pope Again Begs for Peace.

LONDON, August 14. ROME.—The Pope has addressed a note to the Belligerents and neutrals again appealing for Peace and inviting belligerents to state their concrete peace terms in order to facilitate preliminary understanding.

ROME. Order has been issued for re-examination of classes 1874 to 1899.

China

China Declares War. Against Austria and Germany.

LONDON, August 14. China has declared war against Austria and Germany.

Aerial Warfare

British Aerial Activity.

LONDON, August 13. On the Arras-Cambrai road and also in the Nieuport sector, our aeroplanes heavily bombed four aerodromes. The enemy aircraft has been aggressive. We brought down nine machines and drove down eight. Seven of ours are missing.

The Ineffective Air Raid.

Small Casualties.

LONDON, August 14. Reports of pilots show conclusively that the air raid on Sunday was making for London. On sighting a large number of aeroplanes which were sent up against them the Germans turned abruptly and made their way out to sea again dropping bombs at Southend and unloading the rest when at sea. Action of anti-aircraft guns greatly assisted fighting squadrons. Total deaths at Southend are 32 including 13 women and 9 children. 43 persons including 18 women and 12 children were injured.

British Front

A Titanic Struggle. Graphic Account of Flanders Battle. Wholesale Slaughter of Germans.

LONDON, August 14. It is impossible to realise from the communiques the tremendousness of the battle now proceeding in Flanders. The latest accounts of correspondents confirm that it is the most titanic struggle of the war. Mr. Philip Gibbs, after emphasising the greatness of the enemy's artillery, which, however is not so great as ours, says that the whole countryside is ablaze with fire and smoke, especially round about Glencorse Wood, Inverness Copse, Stirling Castle, and Frezenburg, where a perfect hell-fire rages. Successive heavy enemy waves that counter-attacked at these places on Saturday were smashed to pieces. When our men were consolidating at Westhoek Ridge on Saturday they had to call for further help from the gunners. Simultaneously, aeroplanes signalled a great gathering of Germans in Nuns' Wood and Polygon Wood. The calls were answered by a large group of batteries from fifteen-inch downwards. Across a big stretch of country miles deep, the Germans with rifles at the slope and weighted with bombs and trench-spades fell in heaps. One of our airmen subsequently reported that he had never seen so many dead. This was only one of such slaughters. Here is another: The gunners received a report that the Germans were assembling in the valley of Banebeke. Two battalions had advanced to the open before our guns found them. Then when the storm broke upon them they tried to escape by running or throwing themselves down or plunging into shell-craters, but not many escaped. Whole ranks were blown to bits. The enemy cannot evade such slaughter because these bits of high ground we are capturing guard vital centres. He simply must fight to defend them with his full weight of men and guns. His fire last Friday and Saturday was the greatest of any our men have ever faced. Later reports show that in their counter-attacks on the Westhoek positions the Germans did not all die from shellfire. The Lancashire Fusiliers and North Lancashires fired their rifles all day on Friday and Saturday at human targets and could not miss. German reserves were hurried up to relieve the shattered battalions and flung straight into counter-attacks. They often wandered in the open in full kit, ignorant of our whereabouts. The rifle here reasserted its old pre-eminence, and whole battalions were massacred. After referring to big enemy efforts to dispute our air superiority Mr. Gibbs concludes:—

The Enemy's Wishes.

The enemy is all out. It seems he wishes to make this battle the decisive one of the war. I don't see how he can win it after the loss of Pilkem and Westhoek Ridges, but he is out to kill regardless of his own losses.

The British Report.

LONDON, August 14. The British communique says:—We made a raid north east of Gouzecourt and another east of Vermelles. We repulsed a raid north of Roeux. Enemy artillery was more active at Ypres and Lombartzyde.

French Front

Artillery Duel Continues. French Repulse German Attacks. Appreciable Progress Eastward.

LONDON, August 14. Last night's French communique said:—The artillery duel had continued to be very lively. The Germans between Cerny and Craonne again attempted to eject us from the trenches which we had carried south of Ailles. All the attacks were repulsed and we made appreciable progress to the east. Rheims received 850 shells some of which were incendiary. Four civilians were killed and two injured. There have been violent artillery actions in Champagne, on Mount Cornillet, on both banks of the Meuse, and in the Forest of Parroy.

The French Report.

LONDON, August 14. The French Communique says:—Both artilleries were active in Belgium. Reconnaissance parties penetrated German lines at different points north-west of Rheims.

Egyptian Front

THE PALESTINE CAMPAIGN. British Activity Against Enemy. Aircraft Cause Considerable Damage.

ALLAHABAD, August 14. The "Pioneer's" Cairo correspondent writes:—There has been no change in the general situation on the Palestine front. Our artillery has maintained its effective fire and, in addition to blowing up ammunition dumps and silencing hospital guns, it has frustrated the enemy's attempts to harvest crops behind his own lines. On the 23rd June the R. F. C. carried out a successful raid on a Turkish aerodrome at Ramleh. The enemy made no attempt to attack our machines, which dropped over 1,180 lbs. of bombs and destroyed two hostile aeroplanes in their hangars. Simultaneously the R. N. A. S. attacked the station buildings and rolling stock at Tul Koram, northeast of Jaffa. Considerable damage was done to the important depot maintained there. On the 26th June R. F. C. attacked the headquarters of the 4th Turkish army which had been located in the Augusta Victoria Hospice, about one mile from the walls of Jerusalem. About 50 bombs were dropped on the buildings in which the headquarters were established and several direct hits with serious damage were obtained. There have been various minor patrol encounters with the enemy and on several occasions we have rushed through Turkish advance posts with success. It can thus be seen that, although momentarily our advance may have halted, our forces are by no means inactive and they are keeping the enemy very fully occupied.

Russian Front

RUSSIAN AND RUMANIAN SUCCESS. Series of Heights Gained. 1,100 Enemy Captured.

LONDON, August 14. A wireless Russian official communique says:—The Russian troops supporting the Rumanians drove the enemy back in the Ocna-Grozehti region and captured a series of heights and are continuing the offensive. We repulsed counter-attacks in the Sloniku Valley, taking six hundred prisoners. The Rumanians are obstinately attacking in the direction of Focsani. We held a position west of the Focsani-Ajud Railway. A counter-attack yielded five hundred prisoners.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents By Wire.

Calcutta

Indian Government Reforms. A Protest from Bengal.

CALCUTTA, August 14. The following cablegram has been sent to the Right Hon'ble Mr. E. S. Montagu, Secretary of State for India, by the Secretaries of the Bengal Provincial Congress Committee:—"Lord Islington's speech outlining the coming reforms in India has produced great disappointment. The Bengal Congress Committee respectfully urges an announcement on the lines of the Congress Reform Scheme. Nothing short of this will satisfy Indian opinion."

The Foreign Mails for India.

Delivery at Colombo and Bombay Alternately.

CALCUTTA, August 14. It is understood that arrangements arrived at regarding the outward mail service is that the mails will be sent in alternate weeks to Bombay and Colombo respectively. There will of course be some delay in dealing with mails delivered at Colombo owing to the absence of all facilities for sorting elsewhere than at Bombay, hence the majority of the mails will have to be sent to Bombay where they will be sorted for distribution.

Pure Ghee & Marwaris.

CALCUTTA, August 15. The Marwaris of Calcutta have decided not to use ghee owing to spread of report that it is now being generally adulterated with fat of snakes. The Marwari association purchased samples of ghee from the bazaar and sent them

దేవాలయములు.

పల్లూరి సూర్యనారాయణ స్వామి గారు.

ఈ నెల నాల్గవ తారీఖున వెలువడిన ఆంధ్రప్రతిక సంచికలో, ఆర్. పార్థసారథిగారు వ్రాసిన వ్యాసమును జదిచితిని. దేవాలయములకు, పూర్వము ఈయబడిన యీ నామలలోని అయిదజా, అచ్చుల భోజనమునకే చాలవందన, దానిని స్వామివారి నిత్య వై వేద్య భూషణిపారాధనలకే ఉపయోగపడుచుండెను. స్వామివారి వై వేద్య భనగా అచ్చుల భోజనముగానే ఆచారముగా నెప్పటినున్నది. అప్పటికి కోవెలలకు పేరవృత్తులు అగత్యము లేకపోయెను. జనులు చందావేసికొని ఉత్సవములు చేసికొనుచుండిరి.

అచ్చులకు కష్టస్థితులకు కోర్కె, భూములు పండకములు గొప్ప భూమును వహించి, దేవాలయములకు కనిపెట్టుకొని యుండిరిని పార్థసారథిగారు వ్రాసియున్నారు. ఆ పూర్వకాలములలో, అందఱును కష్టముల కోర్కె, పండితుల పండికపోయినన, తమ భూములకలన వచ్చు కొద్ది అయిదజాతో జీవయాత్ర, మిక్కిలి దుష్టముగ గడపిరి. దేవాలయమును కనిపెట్టుకొని అచ్చుకత్తము చేయుచుండిరి గనుకనే, అంత మాత్రపు అయినవైనను, ఈ అచ్చులకు దోచుకుటయు, అప్పటి ప్రజలకు దై వభక్తి మొందుగ నుండుటవలన, ఈ అచ్చులు కొద్దిగ వైనను, గింజలు, దబ్బులు సంపాదించుకొనుటయు తటస్థించింది. ఇప్పటివలెనే, పూర్వము కూడ, ఈ అచ్చులు, అనేక బ్రాహ్మణసోదరులకంటె, మంచిస్థితిలోనే యుండిరిని మన మూహించవచ్చును. ఇదిగాక, వీరికి రాగల వయబడితోడ, వేరుగ యేవరిపాటలు లేకపోవుటచేత, వైద్యవృత్తిని కూడ జీవనాధారముగ చేసికొనుచుండిరి. ఇప్పుడు, వీరిలో ముప్పాతికి ముప్పీసమువారు, విద్యావిహీనులై, తమ విద్యుక్త కార్యముల నైనను సరిగా నెరవేర్చు బాలక, గచ్చాకు పుచ్చాకులతో నాలుగు మాత్రలు చేసి వైద్యులమని పేరు పెట్టుకొని గ్రామములలో పలుకుబడి సంపాదించుకొనిరి. స్వామివారి అయిదజాతో తోటలు, భూములు, దొడ్లు మొదలైనవి సంపాదించి, తమ వైద్యవృత్తివలన వానిని కొంటినుని చెప్పకొనుచుందురు.

కాబట్టి, పూర్వకాలములో అచ్చుకత్తముచేసి దేవాలయములను కాపాడి కష్టాచారములను నిలవబెట్టి రనియు, ప్రజల కేమా మీరు మేలు చేసినందుచు చెప్పట అసంగతము. మీరు తమ విద్యుక్త కార్యములను తిన్నగా చేయక, స్వామివారి అయిదజాంతయు తనరలు చేసికొనుచుండుటచేతనే, బహుపవిత్రమైన పూజారిపదవిని, గ్రామములో మిక్కిలిగ పాడు చేయుట సంభవించినది. ఇది అందఱు అచ్చులకు వర్తించదుగాని, చాలయది అచ్చులకు, పంక్తి భోజనమునకు కూడ అనర్హులగు గ్రామస్థులు చూచుచున్నారు. పూర్వకాలములో వైనను ఈ అచ్చులకు పూర్వులు, తమ అచ్చుకత్తమును మానుకొని, భూములు వదలివేసినయెడల, ఇతరులను గ్రామస్థులు ఏర్పాటు చేయలేక పోదురా?

ఇటీవల, దేవాలయపు మాస్టరులు ఫలోన్ముఖములగుట వలన, నిత్యవై వేద్యవిపారాధన ఖర్చులు సోగా, నెమ్మవము మిగులుటచేత, కకస్తుపడిన దేవాలయపు మరమ్మత్తులకును, ఉత్సవములకును, తిలంబాల మంటపము, ముఖపండపము, వాహనములు, రథములు మొదలగు వానికిని గ్రామస్థులలో నీతిమతస్యాప్తికని ఉపయోగపడుటకు స్క్రీముల నేర్పాటు చేయించుకొనుటకు ప్రయత్నములు చేయుచున్నాము. ఈ స్క్రీములవలన అచ్చుల కేమి అన్యాయము జరిగినది? వారికి నెలజీతము లేర్పాటు చేయుటయు, నిత్యవై వేద్యములకు వేరుగ కొంతపడితర మేర్పరుచుటయు సంభవించుచున్నది మిగతమెల్లము గ్రామస్థులకే సద్వినియోగ నుగుచున్నది - దేవుడు ఏమాత్రమైనను భుజించుచున్నాడా? ఆయన పేరు చెప్పి అచ్చుకును, గ్రామస్థులే భుజించుచున్నారు. ఉత్సవములు విరివిగ జరిగించినయెడల, వాహనము, మేళగొండు, కాగడావాండ్రు, దుకాణదారులు, చాకలివాండ్రు, మొదలగు వారు అనేకమంది జీవించుచున్నారు. పురాణములచదువుట చారికథలు చెప్పుట, మతిబోధ—యీ మొదలగునవి యేర్పాటు చేయుటవలన, గ్రామస్థులలో కొందరివైనను నీతిమతాచారము లలవడచేసి అనేక దేశోద్యమములకు, వారిలోఅయిక వత్తము కలుగునట్లు చేయవచ్చును. ఇంగ్లీషువారి దేవాలయములకు మనము సొమ్ము నిచ్చుకొనుచున్నాము. మనదేవాలయములకు ఒక్కదమ్మిడి అయినను మనదేశ భజనాలో నుండియుచ్చుటకు నీలులేదు. మీదుమిక్కిలి నాయాదాయమును ఒక్కమనుజుడే తినివేయుటయు, దేవాలయము ఎప్పుడుకూడా, గవర్నమెంటు వారు తమలాభమునకే దాని యీనాములకు శరీరపట్టాలెప్పుడు ఇచ్చెదరాయని కాదుకొని యుండుటయు తటస్థమగుచున్నది.

కాబట్టి, ప్రజలు దేవాలయములకు స్క్రీముల నేర్పరుచుటలో ఈ స్వయ్య యేమన్నది? వారి స్వలాభమునకు పనిచేయుచున్నారా? ఒకవేళ యెవరైనను స్వంతకామ్ము ఖర్చుపెట్టుకొని మొగమోటును వదలుకొని కోర్కెలలో న్యాయముపొందవలెనని, స్వాధీనరాసులులైన న్యాయవాదులే కోరెదరు. గాని, ముందుగా కోర్కెలుపుచ్చుకొనకకొంచెముచేయూకే యొనంగు న్నిదజ్జే అందుగా నున్నాను. ఈ ప్రయత్నములలో, అచ్చుల కకుపుకొట్టుచేమియును లేదు. దేవాలయములకు వారి కుటుంబమున వుపయోగించుకొనకూడదనియు, ఒక సామాన్యకుటుంబమునకు జీవనోపాధి ఖర్చులు సోగా మిగిలిన అయిదజా జనసామాన్యమునకు వుపయోగించవలసిన దనియు ప్రాచుఘ్నల ఉద్దేశము. ఈ ప్రయత్నములవలన, పార్థసారథి గారు భయపడుటయు, దేవాలయ నాశనము, పూజాచారము, పున స్సంస్కారములు, అనాచారము—యీ మొదలగునవి యెట్లు తటస్థించునె నాకు గోచరము కాకయున్నది. అచ్చుల జీవనాధారమున కెన్నటికిని అంతకాయము కల్గించుట లేదు. వీరికి కడుపు నిండ భోజనము పెట్టగా మిగిలిన అయిదజానే దేవురి సంరక్షణ వుపయోగ పడును. చుంచి ఆ గాయము గలిగి యున్నపుడు, అచ్చుకును చుంచి సంస్కారియైన యెడల నెలకు ఏబది రూపాయల వరకు జీతము నీయవచ్చును. పదిరూపాయలు జీతము గల నిరక్షకులవరకు వేనవేలు దరఖాస్తులు చేయుచుండగా, పట్టెలూరిలో నెలకు యేబది రూపాయలు, ఏరిపమైన కష్టము లేకుండ స్వామిని నేలించుచు సంపాదించుకొని కూర్చున్న అచ్చుకును, మహాగాజియే చెప్పవచ్చును. తృప్తిలేని వానికి, భూమండలాధిపత్యము నిచ్చినను చాలదు.

అచ్చులకు బదులు, వేరుగా ధర్మకర్తల నేర్పాటు చేసిన దేవాలయపు వ్యవహారములు సరిగా జరుగుచున్నవాయని పార్థసారథిగారు ప్రశ్నించిరి. నిత్యవై వేద్య విపారాధనల నైనను సరిగా చేయనియెడల తమను ధర్మకర్తలు తీసివేసినద కేమా యుభయముచేత వైనను, అవి మాత్రము జరుపుదురు కదా! ఇంటియిచ్చారు. ఈ మర్చులు, నైయంతులేముండ నొల్లక, నిరంతులే ప్రభువులుగ నుండవలెనయే, యీ స్క్రీములకిచ్చు పడరు. నాఖరు, యజమాని ఒక్కరుగానుండుట యేటిన్యాయము? నిత్యవై వేద్యవిపారాధన వనై రాఖర్చులుసోగా, మిగిలిన సొమ్ములలో కొంతధర్మకర్తల వారింపినయెడల గ్రామస్థుల దేశపు స్క్రీమునుబట్టి ధర్మకర్త జరిగించినయెడల, ఒక అర్థ రూపాయిపీటీషనుతో ఏవెద్దమనిషియైనను సరిగా కోర్టున్యాయాలకు లెప్పించుకొన వచ్చును. ధర్మకర్తను తక్షణము తొలగింపవలెనయ్యును. అతనిగడుపుకాలమైన తరువాత, మాతనధర్మకర్త నేర్పాటు చేయించుకొనవచ్చును. అతడున్యాయ ప్రవర్తన గలవాడైన, అతనినే యేర్పాటు చేయించుకొనవచ్చును. ఇట్టిమాగములు, కట్టుబట్టుములు హైకోర్టువారి స్క్రీములలో వ్రాయబడియున్న అప్పడపప్పుడు కొంతద్రవ్యమైనను హరింపబడ వచ్చును. భగవంతుని సృష్టిలోనే సంపూర్ణత్వములేక, ప్రతిదానిలోను లోపములున్నపుడు, మానవప్రతిస్థాపనలలో లోపములు లేకుండునా? అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రము, ప్రాన్సు, ఇంగ్లాండు మొదలగు దేశములలో ప్రజాస్వామికపరిపాలనయందు అనేకలోపములును చెడుగులును మనము కన్నులార చూచుచున్నను, దానినెల కొనుచున్నాము? అట్టి పరిపాలనకేగదా, వైప్రభుత్వములవారు, ప్రస్తుత ఫోరసంగ్రామము గావించుచున్నారు. దానికేగదా మన మనము లువ్విశులూరుచున్నామి! అది స్వపరిపాలన వుపయోగపడు ఒక విధమైన యంత్రము. జనసామాన్యములో, లోపములున్నంతకాలము, వారేర్పరుచుకొను సాధనములకూడ లోపములుండక మానవు. వానిని నడపించువారి వర్తనమునుబట్టి, జయాపజయములు కనుపడును. అట్లే జనలలో, కార్యదీక్ష, నీతిమతానుగతి, వైద్యసాహసములు, దేశ సేవాభిలాష, స్వాధీనత్వము, అన్యాయసహనము, ఈ మొదలగు సద్గుణములు వ్యాపించిన కొలది, ఒక్క దేవాలయ ధర్మాదాయసంరక్షణ యననెల, దేశములో నుండు ప్రతి ప్రతిస్థాపనలో నుండు లోపములును సమసిపోవు చుండును. ఈ ప్రతిస్థాపనలు, ఒక్కరిచేతులలో నుండిన నేమి? ఒక్క డిపార్టుమెంటుక్రింద నుండిన నేమి? పుత్రపౌత్ర పారంపర్యముగ గాని, అమరకాంతము గాని, ఒక్కరిచేతులలో నధికారమును పెట్టక, కొంతగడుపు కాలమునకే, అధికారులను ప్రజలు విడుదలచుకొన్నయెడల, ఒక మర్నాధుడు కొద్దికాలము, ఒకప్రతిస్థాపనకు హానిచేయ ప్రయత్నించినను, శిశుకాలములో దానిని సన్మార్గపు స్పాధీనము చేయగల నిబంధన లున్నపుడు, ఆప్రతిస్థాపన కెన్నటికిని లోపము కలుగదు.

కావలెను. 849
బరంపురము మునిసిపల్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలకు చక్కని యోగ్యతాపత్రములు గల ఒక చిత్రలేఖని ఉపాధ్యాయుడు కావలెను, జీతము రూ 20-1-25. ఉర్రయ, తెలుగు భాషలు ముఖ్యముగా తెలిసియుండువలెను. దరఖాస్తులు ఈ 1917వ సంవత్సరం ఆగష్టునెల 20వ తారీఖువరకు తీసికొనబడును. ఏ. సి. పాల్గో
చేక్ మన్, మునిసిపల్ కౌన్సిల్.
బరంపురము.

కావలయును. 838
ప్రస్తుతము నాడుకకు తగినది, 12 మెట్ల 40 చి హార్డు పకరు గల మంచి కెకండు హ్యాండు అయిలు ఇంజనులు కావలయును. అవి యెవరిచే చేయబడినవి, ఎన్ని హార్డు పకరు గలిగినవి, వాని కిచ్చుట మొదలగు విషయములతో R. D. C/o "ఆంధ్రప్రతిక" మద్రాసు చిరునామాకు తెలుపవలెను.

శ్మశానవాటిక
శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి కృతమగు నవల కాలికోబైండు 1-0-0 అట్టబైండు అ. 0-14-0
మానేజరు, కిలాభివరని
రాయవరం, రామచంద్రపురం పోస్టు; గోదావరిజిల్లా.

కస్తూరి	తులం 1 కి రూ. 30-0-0
రసభస్మము	తులం 1 కి 0-10-0
కుంకుమపువ్వు	తులం 1 కి 2-0-0
వచ్చకర్పూరం	" ... 2-0-0
ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను	తులం 1 కి ... 8-8-0
బాలాచ్యుతము	సీసా 1 కి ... 0-12-0
తాంబూలమాత్రలు, నువానన గా నుండును	50-1 0-8 0
చుండుకు నూనె	సీసా 1 కి ... 0-6-0
అమ్మతాంజనం దిబ్బ, 6, తింబుకెట్టిపేడి, మద్రాసు.	

126 చిన్న పురుగులు 100

వెద్ద వెద్ద బట్టతలను జేయును.
చుండు, బోడి యగులు, వెండ్రుకలూడులు, పుర్రెపై జిల్, అన్నియు చుండుపురుగుల పురుగులుగురు.
పాతబలారా! ఈ పురుగునలె చేయించుకొని విధి నిరాయములేక మీరు పనిచేసినవో మీ మీ గృహములలోని నెల కొట్టెల్ల బంగారుతో నింపబడియుండును.
తీరికలేక పనిజేయుచుండు ఈ చుండు పురుగునకు, అతివ్యాప్తికయి పేరొందిన తేనెటీగ సహకార్య నుండదగిన బంటు.
చుండు ఆరంభనయిన వెంటనే నికో ధక నిగ్బంధ ద్రవ్యముల నుపయోగించక ఉపేక్షించిన అచిరకాలముననే బట్టతల వారిలో సహాధ్యాయి గావలసివచ్చును.
కావున నిట్టి పరమశత్రువును

కామినియా నూనె
సహాయమున సంహరింపుడు. చుండును బోగొట్టును. వెండ్రుకలను రాలనివ్వదు. పుర్రెచుండును పోగొట్టును. తలకట్టుకు మరెవళ నుగంధద్రవ్యము.
ఈ రీతిని నకలు నూనెలను తమచుచేయువారి మోసమున పడకుడు.
నెల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0 చి. పి. రూ. 0-4-0
" 8-కి రూ. 2-10-0 చి. పి. రూ. 0-7-0
ఉ చి త ము.
ఈ నుగుణముల రుజువుపరచుటకయి, అర్థజాచీటి పంపుకొనువారికెల్ల ఒకసారి వాడుకొనుటకు సరిపోవునంత నూనె గల సీసా ఉచితముగా బంపబడును.
సోలు ఏజెంట్లు:—
ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెని, నెం 155, జుమ్మామసీదు టీ, బొంబాయి.
మద్రాసుయేజంట్లు:— మెనాపాపురుషక్రమశాస్త్రీ, 29, వై నాబాబురోడ్, మదరాసు.

